

Z obsahu:

»Metanoia« - výsledek
setkání s Kristem

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
30. srpna 2000
- strana 2 -

Bůh je - všechno je to
pravda!

Alexa Gaspariová
- strana 4 -

Ty víš, že tě miluji!

- strana 6 -

Bolestná Matka trpí pro
svoji lásku

- strana 7 -

Papežská akademie
k produkci a vědecko-
-terapeutickému
využití embryí

- strana 8 -

Námítky založené na
polopravdách

- strana 9 -

Křesťan v Římě

Oblíbený italský herec
Alberto Sordi vypráví
- strana 12 -

Roseltví Jana Pavla II.
k Světovému dni turismu

- strana 13 -

Dominus Iesus

- strana 14 -

Kristus - naše svoboda
a základ nového lidstva

Bílá kronika
- strana 14 -

*Žádná matka tak nemilovala
své dítě... žádná matka
neprožívala tak hlubokou
bolest (str. 7)*

»Metanoia« – výsledek setkání s Kristem

Žalmista zpívá: *O mém vyhnání si vedeš zápis* (Ž 56, 9). V této krátké a výstižné frázi je obsažen příběh člověka, který bloudí v poušti samoty, zla, vyprahlosti. Hříchem porušil obdivuhodnou harmonii stvoření, kterou Bůh ustanovil od počátku: *Bůh viděl všechno, co učinil, a bylo to velmi dobré a krásné, jak by se mohl vyložit smysl známého textu z Geneze* (Gn 1, 31). A přece, Bůh není nikdy daleko od svého tvora, naopak, setrvává vždy přítomen v jeho nitru podle krásné intuice sv. Augustina: *»Kde jsi tedy byl, když já jsem byl daleko od tebe? Já jsem bloudil daleko od tebe (...). Ty naopak jsi byl ještě ve mně, v nehlubší části mé samoty, a byl jsi výše než moje nejvyšší část.«* (Vyznání 3, 6, 11)

Ale již žalmista popsal v jednom úžasném hymnu marný útek člověka před svým Stvořitelem: *Kam se mohu uchýlit před tvým duchem, kam až utěci před tvou tváří? I kdybych vystoupil na nebe, ty jsi tam, i kdybych ulehl v podsvětí, i tady jsi. I kdybych si připjal křídla jitřenky a spochýnil na nejzazším moři, i tam mě povede tvá ruka a uchopí mě tvá pravice. I kdybych řekl: »Aspoň temnota mě skryje a noc mě obklopí místo světla, ani tma ti nebude trává, noc jako den se rozjasní, temno je pro tebe jako světlo* (Ž 139, 7–12).

Hledání, které Bůh uskuteční s obzvláštní naléhavostí a láskou, je ono hledání obojného syna, který prchá daleko z jeho dohledu. Bůh se vydal po křivolakých cestách za hříš-

níky skrze svého Syna, který právě tím, že vstoupil na scénu dějin, představitel se jako *Beránek Boží, který snímá hříchy světa* (Jan 1, 29). První slova, která pronese na veřejnosti, jsou tato: *»Obratťe se, protože se přiblížilo Boží království.«* (Mt 4, 17) Objevuje se tu výraz, který bude Ježíš opakovaně vysvětlovat slovy i skutky: *Obratťe se*, řecky **metanoí-te**, to znamená skutečně metanoii, radikální změny mysli a srdce. Je třeba nechat za sebou zlo a vstoupit do království spravedlnosti, lásky a pravdy, které se již hlásí.

Trilogii podobství o božském milosrdenství shrnuje Lukáš v 15. kapitole svého evangelia a sestavuje tak nejvýraznější příklad Božího aktivního hledání a láskyplného očekávání, pokud jde o hříšného tvora. Když se uskuteční metanoia, obrácení, člověk se vrací jako mamotratný syn, aby se objal s Otcem, který na něho nikdy nezapomněl a nikdy ho neopustil.

Když sv. Ambrož komentuje toto podobství o mamotratné otcově lásce ve srovnání se synem mamotratným v hříchu, uvádí přítomnost Trojice: *»Povstaň, utíkej k Církvi: zde je Otec, zde je Syn, zde je Duch svatý. On ti jde v ústrety, protože ti naslouchá, zatímco ty uvažuješ sám u sebe v tajemství srdce. A ještě když jsi daleko a vidíš tě, dá se do běhu. Vidí do tvého srdce, přibíhá, aby tě nikdo nezdržel, aby tě co nejdříve objal... Vrhá se na tvoji šíji, aby pozvedl toho, kdo ležel na zemi, aby řekl ano ten, kdo byl zavalen tíhou hříchů a náklonností k pozemským věcem, aby znovu obrátil svůj pohled k nebi, kde měl hledat svého Stvořitele. Kristus se ti vrhá kolem krku, aby ti sňal ze šíje jeho otroctví a vložil na tvou šíji sladké jeho.«* (In Lucam VII, 229–230)

Setkání s Kristem mění život lidské osobě, jak nás poučuje příběh o Zacheevi, který jsme slyšeli na zahájení. Tak se stalo také hříšníkům a hříšnicím, kteří se na svých cestách střetli s Ježíšem. Na kříži se uskuteční extrémní akt odpuštění a naděje udělené životem a smrtí a řekl svému druhu: *»Mý spravedlivě obstaráváme, jak jsme si zasloužili.«* (srov. Lk 23, 41) Tomu, který prosí: *»Rozpomeň se na mne, až přijdeš do svého království«,* Ježíš odpovídá: *»Ještě dnes budeš se mnou v ráji!«* (srov. Lk 23, 42–43) Tak pozemská mise Kristova, zahájená výzvou, aby se člověk obrátil a vstoupil do Božího království, uzavírá se obrácením a vstupem do jeho království.

Také poslání apoštolů začíná naléhavou výzvou k obrácení. Posluchačům své první promluvy, kteří cítili, jak jim proniká srdce, a ptali se s úzkostí: *»Co máme dělat?«* Petr odpověděl: *»Obratťe se (metanoesate) a každý z vás ať se dá pokřtít ve jméno Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha svatého.«* (Sk 2, 37–38) Tato Petrova odpověď byla přijata pohotově: *asi tři tisíce osob se ten den obrátilo* (srov. Sk 2, 41). Po zázračném uzdravení chromého Petr obnovil svou vý-

zvu. Připomněl Jeruzalémským jejich hrozný hřích: *»Vy jste se zřekli Svátého a Spravedlivého a vyprosili jste si milost pro vraha... Původce života jste dali zabít«* (Sk 3, 14–15), snížil nicméně tíži jejich provinění: *»Já ovšem vím, bratři, že jste to udělali z nevědomosti«* (Sk 3, 17); a pak je vyzval k obrácení a dal jim nesmírnou naději:

»Vám na prvním místě dal Bůh svého služebníka, aby vám požehnal, a tak každého z vás odvrátil od jeho špatnosti.« (Sk 3, 26)

Podobně apoštol Pavel kázal obrácení. Říká to ve své promluvě ke králi Agrippovi, kdy svůj vlastní apoštolát popisuje takto: *Všem, »také pohanům jsem kázal, aby se napravili, vrátili se k Bohu a dokázali svoje obrácení skutky«* (Sk 26, 20; srov. 1 Sol 1, 9–10). Pavel učil, že *Boží dobrota (nás) chce přivést k obrácení* (Řím 2, 4). V Apokalypse je to sám Kristus, který opakovaně vyzývá k obrácení. Tato výzva, inspirovaná láskou (srov. Zj 3, 19), je silná a ukazuje veškerou naléhavost obrácení (srov. Zj 2, 5. 16. 21–22 srov. 3, 3. 19), proto ji doprovází slib obdivuhodné důvěrnosti se Spasitelem (srov. 3, 20–21).

Pro všechny hříšníky je tedy vždy otevřena brána naděje. *»Člověk není přenechán sám sobě, aby se pokoušel tisícovým způsobem, často selhávajícím, o nemožný výstup na nebe: tam je stánek slávy, kterým je nejsvětější osoba Pána Ježíše, kde se setkává božské a lidské v dojetí, které již nikdy nebude moci být přeneseno: Slovo se stalo tělem, podobné nám ve všem kromě hříchu. On vylil božství do nemocného srdce lidstva a tím, že tam vлил Ducha Otcova, učinil ji schopnou stát se skrze milost Bohem.«* (Orientale lumen 15)

L' Osservatore Romano
31. 8. 2000

Lidské interpretace

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Zapři sám sebe a vezmi svůj kříž

Okolí Cesareje Filipovy se stane místem, kde Ježíš skutečně významnou lekci semináře pro své nejbližší. Postarej se, abys ji nezmeškal. Přípravuje tě na to první čtení, které ti připomíná: To, co odděluje zmo od plev, je otevřenost ke kříži a utrpení.

Pán začíná svou lekci otázkou: *Za koho mě lidé pokládají?*

Není to lhostejné. Velmi záleží na tom, jaký postoj k němu zaujímáš, jakou autoritu a vážnost mu přisuzuješ, jakou k němu chováš úctu.

Co apoštolové odpovídají? Názory se různí, ale jednoduše společně: většina tuší, že ať už je Ježíš kýmkoliv, vystupuje v roli proroka. Prorok je ten, kdo má poslání od Nejvyššího, aby tlumočil jeho slova a jeho vůli... Je třeba za ním vidět vždy něco víc než jen osobu proroka a respektovat především toho, jehož jménem přichází. Komu se však jeho slovo nelíbí, často si namlouvá, že není prorokem, ale podvodníkem.

Pán odpovědi svých přátel nekomentuje, ale překvapuje je další otázkou: *»Za koho mě pokládáte vy?«* Jste stále se mnou, vidíte mě zblízka na veřejnosti i v soukromí, znáte moje obyčeje, slyšíte moje slova. Co si o mně myslíte?

Neopakuje Ježíš takovou otázku také tobě? I pro tebe je rozhodující tvůj vlastní názor, nikoliv názor okolí anebo většiny. Měl by sis na tuto otázku odpovídat velmi často. Kdykoliv se chystáš s Ježíšem promluvit, kdykoliv vstupuješ do jeho domu, kdykoliv se chystáš, abys jej přijal do svého srdce, ale také kdykoliv se máš rozhodnout mezi ním a někým nebo něčím jiným, obnov nejprve co nejživěji a nejkonkrétněji svou odpověď na otázku: *Za koho pokládám Syna člověka?* Odpovídá tomu náležitě moje hodnocení, můj postoj, moje úcta, moje chování, můj vnitřní vztah?

Petrova odpověď je překvapivě pohotová, ale současně je vyslovená docela kategoricky. Nevysvětluje ji jako domněnku. Troufá si říct přímo: *Ty jsi!* Z jeho rozhodnosti je zřejmé, že Petr nemluví sám od sebe⁽¹⁾, ale ani sám za sebe, a ostatní to tak přijímají. Nikdo k jeho odpovědi nic nedobývá. Je zřejmé, že je s ní spokojen i sám Pán.

Ve skutečnosti je dosavadní rozhovor jen úvodem k vlastnímu jádru lekce, kterou si Ježíš připravil pro své nejbližší. Nadešel čas, aby měli zcela jasno, kam to zasvětili svůj život. Ježíš přijímá titul, kterému přiznává Petr, ale

nyň pokládá za nezbytné, aby apoštolům důvěrně vyložil, co znamená být Mesiáš.

Mesiáš je více nežli prorok. Mesiáš nejen tlumočí Hospodinovu vůli, ale sám povede a zachrání svůj lid.

Být Mesiáš obsahuje v sobě také prorocství. Nic však nepodléhá v lidském podání nežádoucímu zkreslení tak snadno jako právě prorocství. Veřejné mínění přisoudilo tomuto titulu obsah, s kterým Ježíš nemůže souhlasit. Pokládá dokonce za nebezpečné ohrožení svého poslání, kdyby v něm lid viděl mesiáše podle svých představ. Je nutné, aby včas uvedl na pravou míru všechno, co se váže k jeho mesiášskému poslání.

Tentokrát mluví Ježíš bez obrazů. Zcela otevřeně a realisticky jim líčí krok za krokem svou nadcházející cestu. Mluví tak jasně, že jeho řeč nepřipouští žádných dohadů a pochybností. Ale představa, že Mesiáš půjde cestou potupy a kříže, nevyvolává u apoštolů obdiv, lásku a věčnost, ale pohoršení. Naráží především na neochotu být jeho společníkem a následovníkem v bolesti, pokoření a utrpení.

A právě to je ona prorocká cesta, na kterou Ježíše posílá Otec. Petrovo bláhové napačování jej proto pohoršuje do té míry, že to nemůže nedat najevo. Snahu vyhnout se kříži a vydat se pohodlnější, kompromisní a oportunistickou cestou pokládá Pán přímo za satanské pokušení, které už jednou podstoupil. Nediv se proto nelitostným slovům, jimiž Pán kárá Petra. Platí i tobě. Když Petr vyslovil prorocké slovo tak, jak mu je *zjevil Otec*⁽²⁾, dostalo se mu pochvaly. Jakmile však do tohoto slova začal vkládat svůj lidský motivovaný výklad, stal se rázem z Otcova proroka přísluhovač Nepřítele. Nezapomínej: Naše lidské interpretace jsou nebezpečnou překážkou pro uskutečnění vlastního prorockého obsahu.

Ježíšovo rozhorlení však nezůstává u pouhého pokárání. Vrcholí chrámující všeobecnou výzvou, kterou sice jeho posluchači zatím nepochopí, ale která je základem jeho poselství i jeho poslání: *Kdo chce za mnou přijít, musí přijmout kříž takový, jaký je, svoje představy a iluze musí se vši rozhodností zapřít, i když to velmi bolí. Je tu totiž jedinečná cílová perspektiva, která to všechno ospravedlňuje: takto přijdeš za Ježíšem, který přece neskončí v utrpení kříže, ale po třech dnech vstane. Jdi za ním s odvahou. Budeš kráčet před Hospodínem v zemi živých.*⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 16,17; ⁽²⁾ tamt.;

⁽³⁾ resp. žalm 115

Liturgická čtení

1. čtení Iz 50,5-9a

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá zába jsem vybal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskrýl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben. Blízko je můj obhájce! Kdo se chce se mnou přít? Postavme se spolu! Kdo je mým protivníkem? Ať přistoupí ke mně! Hle – Pán, Hospodin, mi pomáhá! Kdo mě odsoudí?

2. čtení Jak 2,14-18

Co to pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit? Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“ – ale nečá jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá. Ale někdo by mohl říci: „Ty máš víru, a já mám skutky.“ Ukaž mi tu svou víru, která je beze skutků! Já ti však ze svých skutků mohu dokázat svou víru.

Evangelium Mk 8,27-35

Ježíš vyšel se svými učedníky do vesnice u Cesareje Filipovy. Cestou se ptal svých učedníků: *„Za koho mě lidé pokládají?“* Řekli mu: *„Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za jednoho z proroků.“* Zeptal se jich: *„A za koho mě pokládáte vy?“* Petr mu odpověděl: *„Ty jsi Mesiáš!“* Tu je přísně napomenul, aby to o něm nikomu neříkali. Potom je začal poučovat, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a po třech dnech že vstane z mrtvých. A mluvil o tom otevřeně. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat. On se však obrátil, pohleděl na učedníky a pokáral Petra: *„Jdi mi z očí, satane! Neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“* Zavolal si lidi i své učedníky a řekl jim: *„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne a pro evangelium ztratí, zachrání si ho.“*

Bůh je – všechno je to pravda!

O dlouhé cestě korutanského sedláka od nacismu k víře

Pohled od horského statku rodiny Fleisnerů na Drautal je nádherný. »Tady se člověk stává něčím zcela jiným, když má denně před očima takovou vyhlídku,« prohodila jsem mimochodem nahlas. »A přece mi to nepomohlo ani čtyřicet let najít cestu k Bohu,« posteskl si Arnolf Fleisner, sedlák tělem i duší, který stál vedle me. Je autorem knihy *Když Bůh osloví – od nacionálního socialismu k víře*. Jeho druhá kniha má titul *Jako odvrácená Boží tvář*.

Posvačili jsme v srdečném rodinném kruhu s jeho ženou Editou a synem Bernardem v pěkném prostředí pod stromy. Hlubokou láskyplnou vzájemnost mezi členy rodiny bylo zřetelně cítit. V jejich domě obchází často k různým setkáním. Je zde možno najít radu a pomoc. Arnolf mi odpovídá klidným pevným hlasem na moje otázky, umí však vášnivě hájit svá přesvědčení...

Jak to všechno začalo? Narodil se r. 1925 jako druhý ze čtyř dětí. Arnolf a jeho sourozenci měli překrásné dětství, nepocítili nic z tíživých finančních problémů světové hospodářské krize. Zbožná matka dbá o každonedělní návštěvu kostela. Při prvním svatém přijímání měl dojem, že »přijal Krista«, a čeká, že se v jeho životě stane něco velkého a nového. Ale dále běží jeden všední den za druhým. Brzy fascinují mladíka zcela jiné ideály. Ve třinácti letech ztrácí svou dětskou víru. Jedním z důvodů je nařízená návštěva kostela, bez které není možno dostat dobré známky.

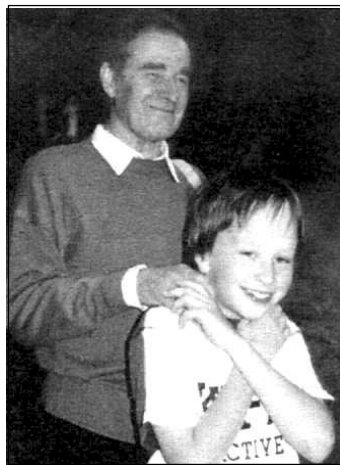
Dům Fleisnerů, který je od dob dědečka naladěný pro německý nacionalismus, vidí osud Rakouska nevyhnutelně spjatý s osudem Německa. Proto »anšlus« v roce 1938 rodina Fleisnerů uvítá. Arnolf si vzpomíná, že tehdy vnímal jen pozitivní stránky anexe: každý měl svou

práci, ceny byly pevné, děti dostávaly příspěvky, existenční nouze selského stavu byla překonána...

Dva měsíce po skončení školního roku vypukla druhá světová válka. Všechny pomocné síly, i ze statku Gurktal, který otec přikoupil, aby každý syn mohl zdědit svůj dvůr, musely narukovat. 14letý Arnolf musí se svým 15letým bratrem pečovat celou zimu o 18 krav a 20 vepřů!

V 17 letech se Arnolf hlásí dobrovolně k letectvu: »Létat patřilo k mým ideálům.« S humorem a jiskrou v očích vypráví o přijímacích rozhovorech, při kterých se příliš nezaskvěl.

Ale přesto absolvuje letecký výcvik a je přešťastný: létání poskytuje pocit svobody. Zákaz cvičných letů ukončí jeho přípravu a je odvelen k parašutistům na východní frontu. Před Angermünde se očekává ruská

ofenziva. Na jednom frontovém kilometru je připraveno 250 ruských baterií. Když 15. dubna začala bubnová palba, naučil se Arnolf, co je strach ze smrti. 20. dubna mu granát těžce zraní koleno. Ale ani jednou se v této krajní nouzi neobrátí na Boha.

Na poslední chvíli se dostává do lazaretu, který se dva dny nato bez boje vzdává Rusům. Dva vojáci vezmou s sebou právě operovaného Arnolfa, ačkoliv se tím značně snižuje jejich

možnost, že se jim podaří utéci. Podaří se jim umístit raněného kamaráda na střeše jednoho vagonu. Ale trať, po které chtějí uniknout, ostřelují angličtí letci. Bezmocný na střeše vagonu zažije Arnolf, jak bezbranní muži, ženy a děti, kteří doufají, že najdou před Rusy ochranu u Angličanů, jsou kolem něho doslova koseni. »Tehdy jsem se poprvé naučil z hloubi duše nenávidět,« napsal Arnolf ve své knize. Jako zázrakem přežije a skončí v anglickém zajetí: tento čas je poznamenán zimou a hladem. Ale všechno pomine a nakonec přijde vroucně vytoužené propuštění. Jaká radost, když doma zjistí, že všichni jeho drazí válku šťastně přečkali! Ale jaký otřes, když se dovídá o nesmírných zverstvech, která nacisté napáchali, která mají na svědomí, ale která nedoprovází očistná smiřující bolest.

V té době poznal v Gurktalu Editu a zamiloval si ji. Pracovala jako kvalifikovaná učitelka zemědělství u Fleisnerů jako praktikantka. Ale o sňatku nemohlo být ani řeči. Otec nařídil tvrdou dvouletou zkušební dobu, během které se zamilovaní nesměli ani vídat. A tak se oba vzali až 12. května 1948. V dalších letech se jim narodilo šest dětí.

Pro Arnolfa pokračuje život dále s jeho každodenními praktickými problémy. Je nyní třeba dostarat nástroje pro obdělávání strmých svahů dvorce (až 80 % stoupání). Se sedláky z okolí založí Arnolf první horské zemědělské družstvo. Pokusy a předváděním chtějí obsáhnout srovnatelných výsledků jako se stroji, které jsou na trhu. Některá zařízení sám vyvíjí.

Práce na svazích je nebezpečná. Arnolf má sérii úrazů, z nichž jeden mohl snadno skončit smrtí. Jednou selhal vrátek a on padal s těžkým pluhem dolů. Podařilo se mu odskočit.

Jednou se plaší kůň, svalí se na něho a oba se zřítí z vysokého svahu. Když jednou při selhání materiálové lanovky musí seskočit z výšky osmi metrů, zůstává ležet v bezvědomí s těžkými odřeninami a přetrhanými šlachami.

Jako by toho nebylo dosti, prožije těžkou autonehodu: má poškozenou páteř, poraněné ledviny... Na následky dohnes trpí. Nebezpečná, namáhavá práce na stráních se mu stane hrůzným snem. Pokouší se vyvinout stroj, který by zastal nejtěžší práci na 80procentních svazích.

Pokud jde o víru, žije v té době dokonale vzdálen od Boha. Nikde nenachází nějaký doklad o existenci Boha, i když se zajímá o západní i východní náboženství a hledá odpovědi i v ezoterice. Pak zemře jeho otec. S úctou a láskou Arnolf vypráví: »Snad to byla právě smrt mého otce, která otřásla mou nevěrou. Zemřel na nerozpoznanou žloutenku. Játra zcela vysadila, zemřel vyhladověním. Jeho žalostné utrpení se mi zdálo nesmyslné. Když jsem jej konečně po jedné otravě, způsobené vadnou injekční stříkačkou, mohl navštívit v nemocnici, on, který ani jednou neviděl nedělní mši, mi řekl, že vykonal u faráře životní zpověď a přijal svaté přijímání. Týden před smrtí přišel jako dítě šťastný a věřící k Bohu.«

Od té doby se Arnolf denně modlí, ačkoliv nevěří: »Bože, jestliže jsi, dej, ať je náš táta teď šťastný a spokojený!« Když se tak modlil celý rok, jde se k jednomu starému knězi vyzpovídat, ale musí se mu přiznat, že si ote neobkáže uvěřit v Boha, ale touží po svatém přijímání. »Rozum někdy nechápe, co chce srdce. Ale Bůh se dívá na srdce,« vysvětlil mu zpovědník a radí mu: »Přijímejte zatím tělo Páně srdcem.«

»Jednoho dne jsem četl v církevních novinách oznámení Ursilla: pořádá kurz, při kterém je možno najít Krista. Když ně-

kdo tvrdí, že se zde může najít Bůh, nesmím tam chybět. Třicet roků ho hledám, a zůstal jsem nevěřící.« S úsměvem vzpomíná: »Byl jsem tam jako nevěřící blondák uprostřed houfu katolíků černých jak smola. Když kněz vysvětloval podobnoství o mamotratném synu, poprvé jsem se rozplakal.«

Kněžím a laickým spolupracovníkům se podařilo získat Arnolfa pro Boha. Ještě dnes dojat tímto zážitkem Arnolf pokračuje: »Druhou noc jsem vstal a šel jsem do kaple. Poklekl jsem, položil jsem hlavu na svatostánek a řekl jsem: „Pane, prosím tě, vezmi si mě.“«

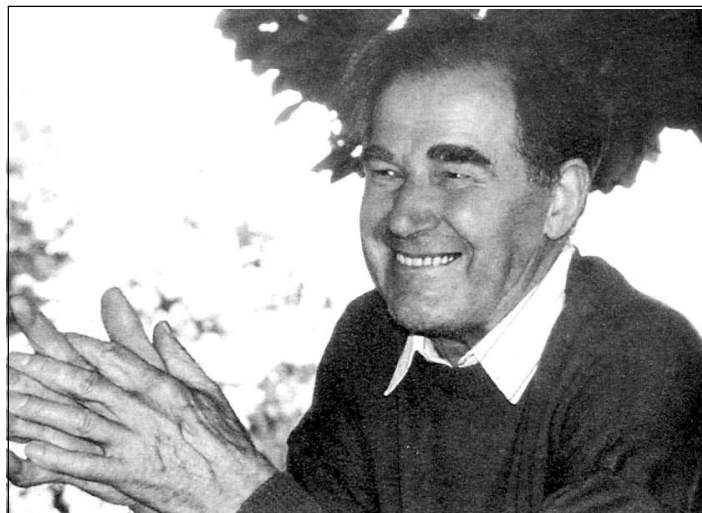
A přece. I po Cursillu se domnívá, že nemůže doopravdy věřit. Nicméně si z celého srdce předsevzal, že bude od nynějšku dodržovat určitý minimální program modliteb. Je to jeho zcela osobní smlouva s Bohem, která je postavená na věmosti. S úsměvem mi vysvětluje: »Milovat asi nemohu každý den, alespoň tehdy jsem nemohl. Ale věrný mohu být každý den.«

Dále vypráví o různých mužských setkáních v Cursillu, kdy doufal, že pro to nadchne jiné. Byl tehdy zástupcem starosty. Jednou večer po jedné takové přednášce jde večer do stáje zklamaný nad tím, že se nikdo nepřihlásil.

A náhle se stal zázrak! Arnolf ještě dodnes neví, jak by měl nepochopitelnou zkušenost s Bohem udělat druhým pochopitelnou: »Zcela náhle, uprostřed práce ve stáji, mě Bůh uchvátil. Nevím, jestli to bylo ve mně, nebo mimo mne. Ani nevím, jak dlouho to trvalo. Každopádně jsem byl mimo vědomí. V Bohu, v ráji, v blaženosti, v Boží jistotě. Nic jsem neviděl a nic jsem neslyšel. Byl to zcela duchovní zážitek s Bohem. Když jsem zase přišel k sobě, celou tu dobu jsem stál, celé to na zemi nezakusitelné štěstí se nade mnou zlomilo v jistotu: Bůh je a všechno je to pravda.

Mohl bych objímat krávy, kameny, všechno. Celý svět byl nový. 40 let jsem se na něj díval, a přece jsem jej nikdy tak neviděl.«

Jasně a prostě zdůrazňuje: »Je to velký nesmysl, když se říká, že zde na zemi není žádná jistota o Bohu... Tato jistota existuje! Já o tom vydávám svědectví. Stal jsem se novým člověkem, osvobozeným, nevý-

slavně šťastným, člověkem, který ví: Od té doby nemohu o jeho skutečnosti pochybovat.«

Naslouchám mu úplně fascinovaná. Mluví s velkou intenzitou, úctou a vnitřní vroucností. Ani na okamžik nepochybují o pravosti jeho setkání s Bohem. Arnolf je totiž skrz naskrz zemitý muž, který stojí oběma nohama na své milované půdě, s rukama, které pomáhají, kdekoliv to někdo potřebuje.

Proč právě on udělal takovou zkušenost? Otázka, kterou obstává znovu a znovu. Potřásá hlavou: »V žádném případě jsem si tento dar nezasloužil,« říká přesvědčeně. »Bůh má pro každého člověka zcela zvláštní cestu.« »Kromě toho,« dodává, »Ježíš řekl: Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili. Proto budou v ráji blažnější ti, kteří mohli v Boha uvěřit, aniž by ho zakusili.«

V týdnech po tomto zážitku má devět dalších, velmi podobných zkušeností s Bohem. Jednu takovou při jízdě autem. »Kdo přitom řídil?« ptá se ještě

dnes a široký úsměv září z jeho tváře.

Nyní musel náhle ustoupit tak dlouho panující rozum, aby dospěl tam, kde již mezitím přistálo srdce. Svou touhu po věděni hasí četbou Písma svatého, modlitebních a meditačních knih. Čte životopisy některých mystiků.

Čas pro takovou četbu se nabízí především po těžkém po-

ho dne mu vysvětluje jeho syn Bernard – měl převzít dvorec a byl do všeho zasvěcen – že by se chtěl stát knězem. Pro Arnolfa to byla nejdříve těžká rána. Ale brzy byl připraven darovat syna Bohu. Na místo staršího bratra nastupuje Wolfgang, který dokončil studium strojnictví. Plný zápalu se pouští do nových úkolů.

A tehdy se to stalo: Při jízdě autem jej zamáčkne nákladák. Rodiče se sice nevzpírají proti Bohu a nedělají mu žádné výčitky, díky plodům bezpodmínečné věmosti Pánu. Ale nejsou ušetřeni ničující bolesti, kterou může ocenit jen ten, kdo již ztratil své dítě.

Když Arnolf stojí před mramory, obrátí svůj pohled ke kříži a ví: »Nyní je to v pořádku. Wolfgang je nyní u Krista.« Zdravující bolest jako by jedním úderem zmizela.

Matka zažije jinou potěchu: Je právě jako spolupracovnice u Cursilla a odebere se do kaple. »Najednou byl Wolfgang zde,« píše Arnolf ve své knize, »poněkud výše a trochu vzdálený, nalevo od oltáře. Viděla jej v celé jeho postavě a v postoji, který byl zcela takový, jako když odcházel z domu... Kolem Wolfganga bylo všechno jasné, jako by stál v bílém mraku. A Wolfgang jí řekl: „Neplač, maminko, mně se vede dobře.“«

Po Wolfgangově smrti rozhodne se Bernard přece jen převzít statek. Může Bohu sloužit i zde. Je to pro otce velká úleva.

»A jakých bylo posledních deset let?« ptám se Arnolfa. Vypráví stručně: »Tehdy jsem Boží blízkost cítil nejvíce, především v situacích, kdy bych byl zlamován, jako jedné noci, kdy jsem se probudil s ochmutým obličejem. Myslel jsem, že už jsem mimo normální život. Nezástane u jednoho záchvatu. Bernard mě hned odvezl do nemocnice. Normálně v takové situaci vzniká panika a velká úzkost. Ale já jsem se celou dobu cítil nesený jako dítě, bez starosti, bez zuffání. Je- ▶

žíši, jestli chceš, půjdu rád, myslím jsem si.«

Naštěstí se ukázalo, že je to »jen« těžký zánět nervů. Rekonvalescence trvala jeden rok. Ale od toho zážitku Arnolf důvěřuje, že Bůh právě ve smrti mu pomůže a ponese jej.

Ptám se ho, zda tato zkušenost Boží ochrany jej provází stále. »Nikoliv,« a vypráví mi o těžkém období života, kdy po nachlazení ischiatického nervu došlo k infuze, které vyvolaly těžké deprese ze smrti. Dostavila se gastritida a hnisavý zánět plic. Nemůže nic jíst, vyživují jej uměle. »Pokud jde o vědomí, nebyl jsem už na této zemi. Zemřel jsem. Zkušenost být odloučen od všeho na této zemi, i když ne mimo tělo.« Jak přežil příštích pět minut? »Už nebylo nic, co by mi dělalo radost.«

Současně cítí úplnou opuštěnost od Boha. Ale s nejvyšším vypětím dodržuje denní minimální program modliteb. Že i v této fázi života ani na okamžik nepochybuje o Bohu, je velkým důkazem Arnolfovy věrnosti ve víře. Bude to trvat téměř rok, než se pomocí léků zbaví deprese a jejich důsledků.

Nakonec provádí Arnolf bilanci věčnosti: »Naše manželství je krásné jako nikdy předtím. Až do největší hloubky smýšlíme stejně. Edita a já jsme v pozitivním smyslu syti života. Přestál jsem za svůj život víc než obětí války, zajetí, utpení, bolesti, úrazů. Ale měl jsem také možnost prožít víc, než si někdo může představit, lásky a radosti, krásy a dobrodružství, vynálezů a uznání. Víc, než si člověk může vysnit. Studoval jsem až k hranicím svých možností, četl, zkoušel, vynalézal, a měl jsem někdy to štěstí, že jsem mohl z Boží lásky rozdávat dál.«

*Z Vision 2000 4/2000
přeložil -lš-*

PS: Revoluční typ srázového traktoru je již delší dobu hotov a je jedinečný na celém světě.

Ty víš, že tě miluji!

Hamilie pronesená Svatým otcem při mši svaté slavené 17. 8. 2000 dopoledne v Apoštolském paláci v Castel Gandolfo pro mladé účastníky VII. mezinárodního fóra, které se konalo v Římě ve dnech 12.-15. 8. 2000.

1. „Dříve, než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve, než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě.“ (Jer 1,5) Tato slova, která Bůh říká proroku Jeremiášovi, se nás týkají osobně. Vyjadřují záměr, který má Bůh s každým z nás. Zná každého z nás, protože si nás od věčnosti vyvolil a miloval nás a každému z nás světil určité povolání v rámci svého velikého plánu spásy.

Drazí mladí účastníci Mezinárodního fóra, jsem velmi šťastný, že vás mohu spolu s otcem kardinálem Jamesem Francisem Staffordem, předsedou Papežské rady pro laiky, a s jeho spolupracovníky přivítat. Srdečně vás zdravím.

Právem cítíte, že prorok se svými slovy obrací zvláště na vás. Mnozí z vás už vykonávají určitou službu v místní církvi a mnozí jiní z vás k tomu budou povoláni v budoucnu. Je tedy důležité, abyste si z tohoto fóra odnesli bohaté zkušenosti, ať po stránce lidské, duchovní, či církevní. Jste posláni ke zvěstování slova života, které jste dostali: bude ve vás působit a zapustí ve vás kořeny o to více, o co více se o ně budete dělit s ostatními.

Drazí mladí, nepochybujte o Boží lásce k vám! On pro vás vyhradil místo ve svém srdci a připravil pro vás poslání ve světě. První reakcí může být strach, pochybnosti. To jsou pocity, které již před vámi zakusil i sám Jeremiáš: „Nato jsem odpověděl: Ach Panovníku, Hospodine, nevím, jak bych mluvil. Jsem přece chlapec.“ Tento úkol se zdá být dobrový, protože nabývá rozměrů celého světa a celé společnosti. Ale nepamínejte, že když Pán volá, dává zároveň sílu a milost po-

třebnou k tomu, abychom mohli na jeho volání odpovědět.

Nebojte se vzít na sebe odpovědnost: církev vás potřebuje, potřebuje vaše úsilí a vaši velkodušnost; papež vás potřebuje a na začátku tohoto nového tisíciletí vás žádá, abyste přinášeli evangelium do ulic světa.

2. V žalmu jsme slyšeli otázku, která je v dnešním znečištěném světě nesmírně aktuální: „Jak si mladík udrží svou stezku čistou?“ (Žalm 119,9) Rovněž jsme slyšeli odpověď, stručnou a jasnou: „Musí se vždy držet tvého slova.“ (tamtéž) Je tedy třeba prosit o lásku k Božím slovům a o radost z toho, že můžeme svědčit o něčem, co nás převyšuje: „Má radost je v tom, že mduplnit tvá přikázání...“ (srov. Žalm 119,14)

Radost pramení i z vědomí, že nespočetné množství dalších lidí spolu s námi přijímá „Boží přikazy“ a činí z nich podstatu svého života. Jaké bohatství spočívá v univerzalitě církve, v její „obecnosti“ – katolicitě! Jak nádherná je rozdílnost jednotlivých zemí, obřadů, společenství, hnutí, komunit a zároveň jak hluboké je sdílení společných hodnot a společné přílnutí k Ježíši, našemu Pánu!

Zatímco jste tu spolu žili a modlili se, pochopili jste, že rozdílné způsoby, jakými přijímáte a vyjadřujete svou víru, vás navzájem nerozdělují, ani vás nestaví do pozice konkurence. Tato různost je pouze jedním z projevů bohatství jedinečného daru zjevení, který svět tolik potřebuje.

3. V evangeliu, které jsme právě slyšeli, klade zmrtvýchvstalý Kristus Petrovi otázku, která určí celý jeho život: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ (Jan 21,16) Ježíš se neptá, jaké jsou jeho vlivy, dary,

schopnosti. Ani se ho neptá jako toho, který jej krátce předtím zradil, jestli mu již bude věrný, zdali znovu neselže. Ptá se na jedinou věc, na které opravdu záleží, na jedinou věc, která může dát základ povolání: Máš mne rád?

Dnes pokládá Ježíš stejnou otázku každému z vás: Máš mne rád? Nežádá po vás, abyste uměli promlouvat k zástupům, abyste uměli řídit nějakou organizaci nebo spravovat majetek. Chce, abyste jej měli rádi. Vše ostatní přijde samo. Jít v Kristových šlépějích neznamená dělat určité skutky či říkat určitá slova, ale znamená to především milovat ho, zůstat s ním, zcela ho přijmout do svého života.

Odpovězte dnes upřímně na Ježíšovu otázku. Někteří budou moci říci spolu s Petrem: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji!“ (Jan 21,16) Jiní mohou říci: „Pane, ty víš, jak moc bych tě chtěl mít rád, nauč mne tě milovat, abych tě mohl následovat.“ Podstatné je nesejít z cesty, jít dál a mít neustále před očima její cíl, až do dne, kdy budete moci říci z celého srdce: „Ty víš, že tě miluji!“

4. Drazí mladí, milujte Krista a milujte církev! Milujte Krista, jako on miluje vás. Milujte církev, jako ji miluje Kristus.

Nezapomínejte, že opravdová láska si neklade podmínky, není vypočítavá, neobviňuje, ale jednoduše miluje. Vždyť jak byste mohli být zodpovědní za dědictví, které byste přijali jen zčásti? Jak byste mohli budovat něco, co nemilujete z celého srdce?

Přijímání těla a krve našeho Pána ať vám všem dává růst v lásce k Ježíši a k jeho tělu, kterým je církev.

Překlad -lš-

Bolestná Matka trpí pro svoji lásku

O svátku Panny Marie Bolestné rozjímáme především o bolestném utrpení, které Matka Boží prožívala v průběhu svého života v souvislosti s tím, že se dobrovolně zasvětila Bohu, aby se stala Matkou jeho Syna.

Žádná matka tak nemilovala své dítě, žádná matka se tak nezasvětila jeho blahu. To ovšem znamená, že žádná matka neprožívala tak hlubokou bolest, kdykoliv musela být od svého dítěte odloučena a když byla svědkem jeho utrpení a nakonec i jeho smrti.

Lidová zbožnost velmi dobře vytušila situace, kdy především Mariino mateřské Srdce pocítilo, jak je proniká meč bolesti, který jí Simeon předpověděl. Napočítala tak sedmero krutých mečů, které probodly Srdce Mariino. Její bolest nakonec vyvrcholila o první Bílé sobotě, kdy její milovaný Syn byl uložen v chladném hrobě a ona prožívala nevýslovné utrpení dokonalé opuštěnosti. Ale tato její temná noc nakonec vyústila v nevýslovnou radost opětovného shledání s oslaveným Synem o velikonočním ránu.

Znamená však toto slavné jítro konec Mariiny bolesti? Maria není jen Matkou svého jediného Syna Ježíše. Právě ve chvíli, kdy Ježíš v bolestech dokonal a také její spolupůběh dosahovala bolestného vrcholu, potvrdil její Syn jako svou poslední vůli její nové mateřství, které vzešlo z kalvarské dočty: stává se Matkou všech lidí. Ježíše, svého tělesného Syna, rodila v Betlémě bez bolesti, ale své duchovní děti, které toto své synovství získaly díky nejkruťší Ježíšově smrti, rodí Matka všech lidí v krutých duševních bolestech.

Její bolest však pokračovala již záhy po radostném velikonočním ránu. Když se setkala s apoštolů, které milovala jako své vlastní syny, musela s bo-

lestí konstatovat, že jeden z nich tu není, protože si sám zvolil své nenapravitelné neštěstí a záhubu. Bolest z této ztráty jednoho z milovaných synů je krutá právě v tom, že se již nikdy nemůže neproměnit v radost. Jidáš je první z řady strůjů přetrvávajícího Mariina utrpení a konec této řady je v neobhledu.

Každý z těch, za které její Syn prolil svou krev, stává se jejím dítětem a Maria je miluje láskou úměrnou bolesti, kterou spolu se Synem pro jeho záchranu a život vytrpěla. Stará se o každé z nich jako o vlastního Syna, se stejnou láskou a stejnou pečlivostí. Nikdo z lidí tak nepochopil a tak důsledně neuskutečňuje Ježíšova slova: *Co jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili.* Maria v nás lidech, svých dětech, slouží svému Synu.

Ale tyto děti ještě nejsou u cíle svého putování. Tyto její děti jsou vystaveny bolesti a utrpení, které s nimi spoluprožívá i jejich Matka. Mystické tělo jejího Syna dále trpí a některé jeho údy hynou hrůznou smrtí, která se nezmění v radost a spásu, v jakou se změnila Ježíšova smrt na kříži, ale je pro ně beznadějnou záhubou, ze které není návratu, a která je proto pro Matku zdrojem ještě větší bolesti než smrt Krista na kříži.

Mariiným sedmi bolestem nebyl o prvních Velikonocích konec. Přistupují další a další a jejich míra je vrchovatá. Naše Matka, i když je oslavená, nadále trpí a pláče.

Maria trpí hrůzou z utrpení, které na sebe svolávají svými myšlenkami a činy její děti. Utrpení jejího mateřského Srdce ji nutí, aby své děti varovala, a často slzy své bolesti není schopna před svými dětmi skrýt. A tak není divu, že na tolika místech světa přichází ke svým dětem jako Matka, která zvláš-

tě v této poslední době pro ně bolestně pláče.

To není póza, to nejsou teatrální slzy. Matka všech lidí nehraje divadlo. Ukazuje lidsky naprosto srozumitelným způsobem, že její srdce nadále proniká meč a působí bolest, která překračuje všechny meze. Když v noci před kalvarskou dočty vrcholila duševní bolest a úzkost jejího Syna, vyrazil na jeho čele pot, který se smísil s krví. Jak hluboko musí meč bolesti pronikat Mariino Srdce, když i její slzy se smísily s krví?

Příčinou Mariiny bolesti je především hřích jejích dětí. Každý hřích ji však zraňuje několikaobně. Maria trpí nejen pro zpusťování a zohavení, kterému se svou vlastní vinou vystavují její děti, ale trpí i pro bolest, kterou tím hříšně děti působí nebeskému Otci, jejímu Synu a jejímu Snoubenci Duchu svatému. Nikdo totiž tuto trinitámí bolest nevnímá, nechápe a neprožívá tak hluboko a tak skutečně jako milující Doera věčného Otce, Matka jednorozeného Slova a Snoubenka Duchu svatého. Nikdo z lidí nevnímá a neprožívá hrůzu, ohavnost a tragedii hříchů tak realisticky a tak beze zbytku jako Matka Boha a Matka všech lidí.

Je tu nový, krutý sedmerý meč, který probodává Neposkvěně Srdce:

Prvním a obzvláštním zdrojem Mariiny bolesti jsou pak ty hříchů, které bolestně ubližují dalším jejím dětem. Jsou to hříchů proti lásce a hříchů proti mateřství: Kdo vypoví bolest Matky, která se musí stále dívat na to, jak jsou zabíjeny nepřehledné zástupy jejích nejmilejších a nejbezbrannějších dětí, a to nikoliv na kříži, ale v mateřském lůně, kde se měly v lásce a bezpečí rozvíjet k životu. Ta, která milovala plod svého lůna jako žádná jiná matka, krvácí hrůzou a bolestí nad každým utraceným plodem.

Kdo vypoví bolest matky, která vidí, jak její děti sužuje sobectví a bezcitnost těch, kteří zpřetrhali pouta vzájemné lásky, kdo vypoví bolest Matky, která semusí dívat, jak se její děti navzájem nenávidí a pronásledují, mučí a zabíjejí.

Druhou příčinou Mariiny bolesti je nenávratná ztráta těch jejích dětí, které tvrdšíjně odmítají její mateřskou lásku, milosrdenství věčného Otce a posvěčující milost svatého Ducha. Raději setrvaly ve zlu, v němž nacházejí své zvrácené zalíbení, a tak se odsoudily k věčné záhubě. Všechno, co Maria v životě dočtovala a vytrpěla, sedmerý meč, který dobrovolně přijala, to všedno učinila proto, aby své děti navěky zachránila a aby i pro ty, jež opustily otcovský dům, byla otevřena brána milosrdenství, ale ony to nechtějí. S každým navždy ztraceným jako by její Nepřítel utrl kus jejího srdce.

Třetí příčinou Mariiny bolesti je utrpení, kterému je vystavena Církev, tajemné tělo jejího Syna, vinou pyšných a hříšných synů roztržené, zrazované a poskvěňované. Příčinou Mariiny bolesti jsou její děti, které se jako ona zcela zasvětily Bohu, byly vyvoleny, aby byly druhý Kristus, ale zradily svou přísahu, od Pána a od své Matky se obrátily k tělu a světu a znesvětily to, co už bylo Boží a comělo zůstat jako ona neposkvěně a svaté.

Čtvrtým mečem kruté Mariiny bolesti jsou hanobné urážky, neúcta a hrozné svatokrádeže, kterých se dostává jejímu Synu

ve svátosti lásky. Zneuctívá se tu haněbně a krutě tělo z jejího těla a krev z její krve. Znehodnocuje se tu ovoce nejvyšší oběti, na které se ona jako Matka sama tak bolestně podílela.

Pátou příčinou její bolesti je obrovské množství jejích dětí, které ji dosud ani nepoznaly a nevědí nic o její mateřské lásce. Jejich duše zůstávají v zajetí pohanství a bludu a dosud není nikoho, kdo by jim řekl o jejích Matce a přivedl je pod její mateřský plášt.

Šestou příčinou Mariiny bolesti je pohled na tolik jejích dětí, haněbně oloupených o nevinnost, jejichž srdce od útlého mládí ovládá její Nepřítel nestoudností a smilstvem, které nemilosrdně dusí všechno čisté a vznešené.

Konečně sedmou příčinou Mariiny bolesti je to velké množství jejích synů, kteří nechtějí vidět její bolestné slzy, nechtějí slyšet její láskyplný hlas, odmítají její mateřská varování a setrvávají v recitelnosti a pyšce, která se tak velice protiví jejímu pokornému Srdci. Jejich zatvrzelost svazuje její ruce, takže nemůže poskytnout pomoc a ochranu před tresty, které hříšní a pyšní synové Evy svolávají na svět.

Bolestná Matka lidského rodu se může právem ptát: *Co jsem měla učinit a neučinila jsem? Co jsem měla vytrpět a nevytrpěla jsem?*

Maria, Matko, nejčistší a nejnevinnější, která si nezasloužíš ani tu nejmenší bolest, a přece jsi dvakrát sedmiboletná, odejmi z našeho těla srdce z kamene a dej nám srdce z masa, abychom viděli a uvěřili, že *není bolest jako bolest tvá. Žádná bolest by tě netrápila, kdybys měla srdce z kamene. Ale co by bylo s námi, kdybys nás tak nemilovala, že jsi řekla ANO ke každé bolesti na záchranu svých dětí?*

Eja Mater, fons amoris, me sentire vim doloris fac ut tecum lugeam (Nuže, Matko, lásky zdroji, dej, at'bol mě s tebou spojí).

Papežská akademie k produkci a vědecko-terapeutickému využití embryí

Papežská akademie věd se zabývala etickou stránkou využívání lidských embryí k získávání lidských tkáňových buněk (ES, ESc, Embryo Stem cells). „Přebytečné“ lidské zárodky vyvíjené „in vitro“ se nechají vyvinout až do stádia, kdy se začnou vytvářet jednotlivé druhy tkání. Z těchto buněk se pak vytvářejí kolonie schopné se rozmnožovat a uchovávají si své charakteristiky po dobu měsíců i let. Takové buňky je však možno získávat nejen ze zárodků, ale i z dospělých jedinců.

Protože terapeutické použití je spojeno s riziky, že budou rakovinotvorné, s riziky v imunologické oblasti a jejich příprava vyžaduje značný čas, byly navrženy tři cesty »terapeutického klonování«, které mají připravit vícepotentní lidské tkáňové buňky s přesně vymezenou genetickou informací.

Všechny tři zatím známé cesty získávání potřebných buněk z embryí však představují řešení, které je z mravního pohledu nepřijatelné.

V dokumentu Papežské akademie pro otázky života jsou stručně formulovány podstatné etické problémy spojené s těmito novými technologiemi. Materiál uvádí: »První etický problém může být formulován takto: *Je morálně přípustné vyrábět, resp. využívat živá lidská embrya pro přípravu ES?*«

Odpověď je negativní, a to z těchto důvodů:

1. Na základě kompletní biologické analýzy živé lidské embrya vzniklé fúzí pohlavních buněk je lidský jedinec s jasně definovanou identitou, který od tohoto okamžiku začíná svůj koordinovaný, trvalý a stupňovitý rozvoj, takže žádný z dalších stádií nemůže být pokládán za pouhé rozmnožování buněk.

2. Z toho následuje: jako lidské individuum má právo na

svůj vlastní život, proto každý zásah, který neslouží ryze prospěchu samotného embrya, představuje akt, který je hrubým porušením jeho lidských práv. Morální teologie vždy učila, že v případě »*ius certum tertii*« (jistého práva třetího) nelze použít systém probabilitismu.

3. Proto odejmutí vnitřní buněčné masy (ICM), které těžce a nenapravitelně poškozuje embryo a náhle ukončuje jeho vývoj, je **těžce nemorální, a tedy těžce nedovolené.**

4. Žádný účel, jakkoliv dobrý, jako je využití těchto tkáňových buněk pro terapeutické účely s velkou vyhlídkou na úspěch, nemohou omluvit takový zásah. Dobrý účel nedělá dobrou věc, která je sama o sobě špatná.

5. Pro každého katolíka je tento postoj potvrzen výslovně učitelským úřadem Církve v encyklice *Evangelium vitae* s odvoláním na instrukci *Dar života* Kongregace pro nauku víry, kde se praví: **»Církev vždy učila a dále učí, že každému plodu lidského rodu je od prvního okamžiku jeho existence zaručena bezpodmínečná úcta, jakou jsme povinni každé lidské bytosti v její totalitě a jednotě tělesné i duševní: S lidskou bytostí je třeba zacházet a respektovat ji jako osobu od jejího početí, a tedy od stejného okamžiku musí být uznávána i práva této osoby, mezi něž patří především neporušitelné právo každé nevinné lidské bytosti na život.«**

Druhý problém je formulován takto: *Je morálně přípustné provádět tzv. »terapeutické klonování« vyprodukovaných em-*

bryí za účelem získat tkáňové buňky, a tak embrya postupně zničit pro produkci ES?

Odpověď je negativní z těchto důvodů:

Každý druh terapeutického klonování, který zahrnuje produkci lidských embryí a jejich následné zničení za účelem získat tkáňové buňky, je nepřijatelný. Je to opět výše popsaný etický problém, na který nemůže být jiná než negativní odpověď.

Třetí etický problém může být formulován takto: *Je morálně přípustné používat ES a buňky z nich získané, případně vyprodukované jinými vědci, nebo dostupnými na trhu?*

Odpověď je negativní, protože: Každý podíl, i vícenásobně formální, na záměru hlavního jednajícího, který je mravně nepřijatelný, představuje v souhru materiální spolupráci na produkci a manipulaci s lidskými embryi u producenta či dodavatele. Z toho je zřejmé, jak vážný a těžký problém se tu otevírá před vůlí, která by chtěla rozšířit toto pole produkce, respektive používání lidských embryí i pro humanitární účely.

Skutečnost, že je zde možnost užívat tkáňové buňky z dospělých jedinců k dosažení stejných výsledků jako s embryonálními buňkami, i když to vyžaduje ještě mnoho dalších kroků, aby byly dosaženy definitivní výsledky, představuje korektní a platný pokrok na tomto poli, které slibuje užitečné terapeutické aplikace. Ty znamenají nepochybně velkou naději pro velký počet trpících osob.

Prof. JUAN DE DIOS VIAL CORREA, prezident Mons. ELIO SGRECCIA,

Neposlušnost zbavuje člověka zvláštní Boží milosti.

Zůstaňte nohama na zemi, ale srdcem v nebi.

Neodkládejte pokání na stáří, kdy už je síly neunesou.

Sv. Don Bosko

Námítky založené na polopravdách

Na okraj blahorečení papeže Pia IX.

Úvodem musím prohlásit, že oprávnění k úsudku o svatosti Pia IX. přísluší výlučně Církvi, která se neřídí silou politických kritérií, ale výlučně »pověstí svatosti«, která se velmi přísně ověřuje objektivním zkoumáním křesťanských ctností, uskutečňovaných v hrdinském stupni.

Piu IX. se vytýkal údajný antisemitismus. Kdo zná opravdu dějiny, musí to prohlásit za holou pomluvu. Není vůbec pravda, že tento papež obnovil římské ghetto. Toto ghetto by totiž muselo předtím přestat existovat a být zrušeno, ale tak tomu není. Pius IX. se naopak zasloužil o to, aby život v ghettu byl lidštější a snesitelnější. Již o Bílé sobotě roku 1848 dal zbourat dvoje mřížová vrata, aby jeho obyvatelé mohli kdykoliv volně vycházet a vcházet. Chtěl také, aby se jeho obyvatelé necítili v Římě jako cizinci, a rozšířil jejich práva jako římských občanů. Učinil z nich účastníky papežského dobročinného díla a zrušil daň, kterou museli dříve každý rok původně přinášet. Dovolil, aby jej navštívil jeruzalémský rabín Mosé Izrael Kaspan. Několikrát nazval židy svými syny, a když mu jeden livomský žid nechal z věččnosti 30 000 skudů, věnoval je papež ihned chudým v ghettu.

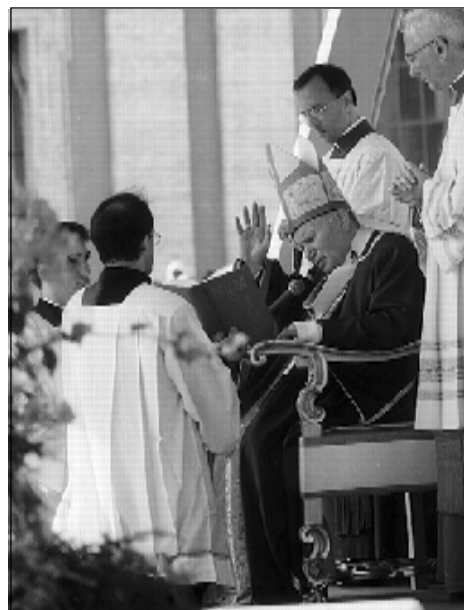
A jak tomu bylo s případem Mortara? Mortara sám jej líčí v roce 1912 takto: »Na-

ci mě dopravili do Říma a představili Piu IX., který mě přijal s velkou dobrotivostí a prohlásil, že bude mým adoptivním otcem. Osm dní nato se představili moji rodiče... abymě odvedli zpět. ...svůj pobyt v Římě prodloužili na celý měsíc a každý den mě přicházeli navštívit. Neprojevil jsem však nikdy ani tu nejmenší chuť vrátit se ke své rodině. ...Mezitím tisk rozpoutal velký povyk o únosu dítěte Mortary.«

Tento »únos« nebyl ve skutečnosti nic jiného než aplikace tehdy platného práva, před kterým rodičovská práva neměla přednost. Mortara se stal později řeholním knězem.

Pius IX. byl obviňován, že jeho učení je v rozporu s naukou II. vatikánského koncilu. Především že ve svém Syllabu odsoudil pokrok, neuznával principy ekumenismu a lidská práva. Pius IX. nepopíral důležitost lidských práv, ale stavěl se naprosto čistě a bezvýhradně proti protikřesťanskému, antiklerikálnímu a protievangelijnímu zaměření politiky namířené proti němu a proti církevnímu státu. Pokud by byl Pius IX. hlásal něco, co je v rozporu s učením II. vatikánského koncilu, jak namítají někteří odpůrci, nebyla by to záležitost Pia IX., ale představovalo by smrtelnou ránu učitelskému úřadu Církve, jak rádnému, tak mimořádnému: Církev by tu stála sama proti sobě.

Skutečnost je jiná. Především vyhlásil neslučitelnost dvou perspektiv: antropocentrické a teocentrické, přesněji řečeno křesťanské civilizace, která se zrodila v průběhu dějin a která byla svěřena Církvi a papeži na jedné straně, a propuknutí nespoutaného anarchismu, revoluce a rovnostářství na straně druhé. Ve skutečnosti Syllabus neodsoudil pokrok jako takový, nýbrž vymezil nebezpečí, jakým pokrok vystavuje křesťanskou civilizaci. Nebyl proti svobodě, ale proti jejímu odpojení od objektivního řádu. Nehovoří proti vrozené schopnosti rozlišovat dobro a zlo, ale proti náboženskému a morálnímu indiferentismu, pro který je všechno pravda, všechno stejně dobré, všechno stejně spasitelné. Není tedy protiřečení mezi koncilním dokumentem *Dignitatis humanae* (O lidské důstojnosti) a Syllabem. Syllabus vyznačil objektivní horizont sociálních vztahů a koncil zdůraznil posvátnost individuálního svědění, aby bylo chráněno proti jakékoliv vnější agresi. Pius IX. označil Voltaira, Diderota a d'Alamberta za

hlavní odpovědné původce rostoucí nevěry a nábožensko-morálního indiferentismu, oboje proti Církvi a proti autoritě vůbec. Jeho odsuzující hlas byl povinnou obranou proti nadcházejícímu nebezpečí. Nebylo tu snad nebezpečí panteismu, eklekticismu, racionalismu, nebyly zde zednářské lóže, které všechno zlo sváděly na Boží zjevení a na katolickou a apoštolskou římskou církev? Nebylo zde nebezpečí liberálního katolicství ve jménu vědy a pokroku, které vyprošťovalo pravdu, ospravedlňovalo neposlušnost vůči legitimní církevní autoritě? Kdyby tato »neposlušnost« byla nutná k tomu, aby se Církev stala věrohodnou ve světě, pachtícím se za svobodu, byl by Kristus zrazen svým vlastním náměstkem, který právě klade neposlušnosti ontologické a morální hranice, bez kterých každá svoboda pozbývá svou cenu.

Pokud jde o ekumenismus, je třeba si pozorně přečíst dokument *Unitatis redintegratio*, který jasně prohlašuje, že pravému ekumenismu je na hony vzdáleno jakékoliv zamlčování nebo jakékoliv vypouštění čehokoliv z integrity posvátného pokladu víry. Učí nás tomu již sám Ježíš, když upozorňuje, že z jeho slova se nesmí ztratit ani čárka.

Význam blahorečení papeže Pia IX. je v tom, že vyzvedává jeho následováníhodný příklad bezpodmínečného přilnutí k pokladu zjevené víry, která je vždy platná mimo všechnu diskuzi.

Podle *L'Osservatore Romano* 26. 8. 2000

Brunero Gherardini: *Pio IX.*

Una parola chiara, (kráceno) -lš-

rodil jsem se izraelským rodičům (v Bologni 21. srpna 1851), a když jsem měl 17 měsíců, zasáhla mě těžká nemoc, která se jevila jako smrtelná. ... Služka Anna Morisiová, kterou proti zákonům tehdy platným v Papežském státě využívali moji rodiče ke svým službám, se rozhodla, že mě pokřtí. ... Tato skutečnost byla držena v přísném tajemství, ale prozradila se, když mi bylo šest let. Když se zpráva, že jsem pokřtěn, dostala na místní ordinariát... předali ji dále římské kurií. ...Svatý otec pověřil dominikánského kněze, který měl úřad inkvizitora, aby mě odloučil od mé rodiny, což se stalo za použití světského ramene 24. června 1858. Strážní-

I dnes se platí krví – XI.

„Angelo má pravdu. Tato noc rozhodne –“ pronesla paní Assunta, nemohouc odtrhnout oči od trpícího dobytka. „Ostatní zvířata, zdá se, mají to nejhorší už za sebou, u této však nám musí pomoci sám dobrý Bůh.“

„Tak se modleme,“ vybízela horlivě Marietta.

A veřkeru svoji důvěru vložily do modlitby růžence. Když skonřily, řekla matka:

„Tak, a teď se, Marietto, poloř a spi. Potřebuješ spánek.“

„Ach, maminko,“ řebronilo dítě, „je mi tak dobře, když mohu být s tebou sama. Přes den máš plné ruce práce a já také. Ale teď si přece můžeme spolu do sytosti popovídat. Nechtěla bys mi něco vyprávět, jaks to dělávala, když ještě byl tatínek nařivu? Třeba o Jenověř s jelenem nebo o jiných svatých. Já to tak ráda poslouchám!“

„Tak tedy, kolikátého dnes máme?“

„13. prosince.“

„A to je svátek sv. Lucie,“ navazovala matka. Pak prikázala doerušce, aby se uložila, a začala vyprávět: Před mnoha a mnoha sty let žilo v Syrakusách na ostrově Sicílie jedno děvřátko. Všichni o něm říkali, že je nejhezří z celého města. Apřece její vlastní řenich ji uval jako křestanku a naléhal, aby byla uvězněna, a to proto, že rozdala všechen svůj majetek chudým.“

„To byl pěkný řenich!“ pohorřovala se Marietta.

„Dovedli tedy Lucii k soudci, který ji vyzval, aby potupila Krista. Protože dívka rozhodně odmítla, rozkázal soudce, aby byla zbavena nejkrásnější ozdoby, jakou panna má.“

„A co to bylo?“ řtěla věřt Marietta. „Jistě nějaký perlový náhrdelník nebo zlatý náramek.“

„Ne, její nejkrásnější ozdobou byla čistota jejího srdce,“ odpověřla matka. „Soudce se totiž ptal Lucie, zdá v ní přebývá Duch sv., a ona mu odpověřla: „Kdo

se cudně chová a řije čistě, ten je chrámem Ducha svatého.“ Proto ji řtěl řát odvěst do řpatného domu, avřak Bůh jí dal tak dodivuhodnou sílu, že nikdy nedokázal pohnout s ní z toho místa. I když se o to pokouřely desítky mužů, vše bylo marné. I zapřáhli deset tařných volů, avřak i jejich síla se ukázala směřnou.“

„Můř ty Bože, a já nedokážu udržet ani nejmenří telátko,“ povzděchla si Marietta.

„Tu ji dal soudce pálit pochodněmi a bodat dýkami. Nezemřela vřak, dokud jí kněz neudělil poslední pomazání. Teprve se řpasitelem na svých rtech ořeřla do nebe, kde na ni řekala koruna čistoty a muřednictví.“

Dlouhou chvíli hloubala Marietta mlřky nad obsahem legendy a pak se strážlivě zeřala

„Maminko, a co to vlastně je, být čistý a cudný? Lucie to věřela, to jen já jsem tak hloupá, že to nevím.“

„Pan řarář ti to vřak řekne, než půjdeř k první svatě zpověřdi.“

„Já bych to ale tak ráda věřela už teď,“ stálo na svém děvře.

„Jak ti to mám vysvěřlit, já, chudá řena, ty oveřko,“ zřráhala se matka trochu v rozpacích. „Hleř, kdo miluje čistotu, ten nechce nic zlého slyřet, nic neřistého mluvit nebo myslet, natoř pak řelat.“

„Ale, maminko, já si přece při práci tak řasto uřpiním ruce! To přece není nic řpatného?“

„To jistě ne! Hleř, hlavní je srdce, to musí zůřtat čistě, naprosto čistě. Tam nesmí ani prářek, řádný řřích, nic zkařeného. Jak já ti to jen mám vysvěřlit! Tvá duře musí být krásná jako lilie, bez jedině skvrny.“

To všechno už Marietta několikrát slyřela, i paní Elvira i Don Paliano o tammluvili. To už věřela, že i nejmenří řřich

zařpiní duři, třeba když se nemluví pravda, nebo když se někdo hádá, ři mřsá, nebo není souřředěný při modlitbě. To těžké slovo – čistota – vřak znamená jistě něco jiného, že ani maminka mi to nedokázala pořádně vysvěřlit. Vřak jednoho dne tomu stejně porozumím. Marietta už se dál neřtala a konečně usnula v koutku na sláři.

A tu se jí zdāl takový divný sen. Viděla se, jak sama stojí před pohanským soudcem, který jí prikazoval, aby dořtovala bohům a zapřela Krista. A protože odmítla, dal zapřáhnout deset párů volů za její ruce a nohy a mnoho chlapů pohánělo zvířata ostrými bodci. „Vřdyť mě roztrhnou!“ křičela Marietta a prbřudila se.

„Co se ti tak hrořného zdálo, mé dítě?“ řtala se matka s úsměvem, když doerka s výkřikem vyskořila ze sláry.

„Ach nic, jen se mi zdálo o dvaceti volech,“ odpovídala Marietta, pak jí ale znovu klesla hlava a zase tvrdě usnula. Teď se zase viděla v temném řaláři, kam dopadalo zamřřžovaným okénkem jen slabé mřsíční světlo. Tu se rozlétly dvere a vřtupil pohanský soudce, následován mnoha katovými pacholky, kteří nesli pochodně. Soudce pak přiřel až k ní, zvedl dýku, jejíž ostří se zalesklo ve světle pochodní, a zasyřel: Neuděláš-li, co já řci, zemřeř. Marietta zvedla v sebeobraně ruce a stmule hleděla na soudce. Ale co to! Jeho tvář se náhle zřněnila. Už to nebyl pohanský soudce s dýkou v ruce, nýbrř Alessandro Serenelli a v jeho

očích bylo takové temně hrořivé svěřelkování, že Marietta znovu vykřikla ze sna a – prbřudila se.

„Ale dítě!“ chlácholila ji matka. „Co to jen s tebou je?“ „Alessandro stál nade mnou a řtěl mě zabít dýkou, maminko,“ kokřala celá uřtrařená.

„Co se jen tobě všechno ve snu nesmřchá,“ usmřvala se selka. „Jen si pěkně leři a spi klidně. Jsem tu s tebou a břím.“

To už se dívence opět zavřely oči a spala klidně až do rána. Když ji matka ráno budila, první, nař se řtala, bylo, jak je s dobytken.

„Mysřím, že stav Strakaté se přes noc trochu zlepřil,“ uklidňovala ji matka. „Zdá se, že horečka už polevuje.“

Krátce nato vřtupil do chléva Angelo, jen spěřně pozdravil matku a sestru a dlouho prohlížel nemocný dobytek. Pak s úlevou pronesl:

„Zdá se, že to přeřoná! Bohu díky!“

„Ano, díky Bohu!“ opakovala řena jako modlitbu. Pak se rozeřli po své práci.

Nastal nový den.

ROZHOVOR V SAKRISTII

Když přiřtí neděři skonřila mře svatá a po ní následující křestánské cvičení, řeptal Angelo své sestřičce: „Ty, počkej na mne venku! Já se musím pana řaráře na něco zeřtat.“

Celý týden nosil své pochyby po onom rozhovoru ve chlévě. Čtěl slyřet odpověř na tolik otázek.

Don Paliano se trochu udiveřně řadřval na vesnického chlapce, který přiřel do sakristie a ujiřřoval ho, že si s ním musí o něčem důležitěm prmluvit.

„Tak tedy do toho,“ povzbřoval ho duchovní. Jen chvílenku zaváhal Angelo, zdá by přece jen nebylo lepřší zeřtat se na něco nedůležitěho, pak si ale dořal odváhy a řekl:

„Pane faráři, chtěl bych se vás zeptat, proč jsou na světě bohatí a chudí.“

„No, že jsou chudí, to souvisí jako všechno zlo s prvním hříchem. Země totiž už není žádným rájem,“ odpovídal kněz udiveně, „a všichni jsme v Adamovi zhřešili.“

„Jen chudí, nebo i bohatí?“

„No ovšem i bohatí!“

„Hrabě Mazzoleni také?“

„Samozřejmě! Všichni lidé, kromě našeho Pána a jeho svaté Matky.“

„Když tedy všichni zhřešili, proč nemají všichni stejný osud? Jak to, že pak jsou ještě lidé, kteří si žijí ve svých zámcích jako v ráji?“

„Ach můj milý, nauč se znát trochu svět!“ usmíval se bolestně kněz.

„Opravdu myslíš, že za zlatými dveřmi bohatých leží ráj? Jsou často nešťastnější a mnohem víc nespokojeni než nuzní. Hleď, Angelo, dobrý Bůh vede každého zcela jedinečnou cestou. Někoho zahne pozemskými statky a nechá ho vléct všechny typ poklady až k poslední hraně života, kde pak z toho zlatého břemene musí skládat účty. A mnohdy to bude těžké a strašně složité účtování, aby dotyčný dokázal, že spravoval pozemské statky správně. – Jinému dá dobrý Bůh putovat tímto životem s docela lehkým nákladem. Když pak dojde k poslední hraně, je účtování hoto-vo ráz dva.

Hleď, ty první nazývá svět bohatými a závidí jim, protože sám je zahleděn do těchto statků. Ty druhé nazývá svět chudými a domnívá se, že jejich osud je zlý, protože toho nemá tolik na vlečení, co má on.“

Na chvíli se hoch zamyslel, pak ale zatřásl hlavou a namítl: „To zní hezky, ale docela to nesouhlasí.“

„Že nesouhlasí?“

„Ne, důstojnosti! Podívejte se, chudák vleče přece pořádně těžké břemeno. Já to znám od neobčného tatínka, jak se on dřel,

a jak se plahočí maminka. A já sám to také nemám lehké. Ne, tak snadné to chudí nemají, každopádně ne pachtýři.“

„Ach ano, to máš pravdu,“ přisvědčoval kněz. „Každý si totiž nese ten svůj uzlíček a ten pak jednoho dne složí před dobrým Bohem. Víš, že bych chtěl být při tom, až budou bohatí a chudí odkládat své životní uzlíčky? Tu přijde nějaký takový nadutec a vybalí své pokladnice, zlaté nádoby, z nichž jedl a pil, a plné vaky peněz, jež nastřádal, a tak všechno své pozemské bohatství. Co myslíš, co mu na to řekne milý Pán Bůh?“

„Nevím!“

„Řekne: Můj drahý, to tu nahore nemá vůbec žádnou cenu. To s tebou nemůže přes poslední dveře. Jen to pěkně zahod'. Zde ti za to nikdo nedá ani zlámanou grešli. A přijde také chudák se svým břemenem a kus po kuse začne vybalovat a ukazovat milému Pánu Bohu. Tu je těžká práce, kterou musel po léta vykonávat, úzkosti a starost o denní chléb, o ženu, o děti, o svůj dobytek, pak slzy, které proléval, a bída a hlad, který snášel. A co myslíš, že řekne milý Pán Bůh tomu?“

„Jak bych věděl!“

„Můj drahý, ty přinášíš opravdu vzácné věci k mým dveřím. To ti bude v nebi zářit kolem hlavy víc než královská koruna. Kdo by pak na konci nechtěl být raději chudým než bohatým!“

Chlapec ztichl a jeho oči se rozjasnily. Po chvíli přemýšlení se ale ozval:

„Tak je to docela krásné a z tohoto hlediska se nezdá být chudoba žádným neštěstím. Ale nebylo by to lepší, kdyby byl majetek trochu spravedlivěji rozdělen? Nebo je to opravdu tak, že Pán Bůh a církev a římský papež to tak chtějí, aby jedni stěží měli chléb na příští den, zatímco ti druzí hýří a rozhazují? Chce to tak Bůh?“

„Chtěl bych rád vědět, kdo ti takové pomluvy navykládal,“

chmuřil se kněz. „Chci tě ale o tom důkladněji poučit. To, co jsem ti právě říkal, je pravda a pramen útěchy pro chudé, je to pravá radostná zvěst pro každého, kdo trpí nouzí. Avšak Bůh si přeje, aby i v těchto otázkách bylo na zemi více pořádku a panovalo právo, a církev si přeje totéž. No, podívej, znáš tam toho?“ A Don Paliano ukázal na zeď, kde visel obraz, z něhož se usmívala dobrotivá tvář bělovlasého starce.

„Samozřejmě,“ přikyvoval Angelo, „to je přece náš Svatý otec Lev XIII.“

„Správně. Má dnes víc jak devadesát let, ale celý svůj život přemýšlel o tom, jak by se dalo pomoci chudým, dělníkům v továrnách a nádeníkům na statcích, a jasně to řekl do celého světa, že každý musí dostat, nač má právo, a že je to do nebe volající hřích, zdržovat pracujícím mzdu. Napsal několik okružních listů o této otázce, a když papež něco řekne nebo napíše, pak naslouchá celý svět.“

„A zlepšilo se od té doby něco?“ zeptal se mladík hned nato.

„To sám nevím,“ vzdechl kněz, „a mezi tím, „něco slyšet“ a pak to vykonat je často dlouhá cesta. A také jsou mozi, kteří raději nenaslouchají, když se jim něco nelíbí. V každém případě to není vinou církve, že nejsou ještě všechny křivdy zahlazeny. Podle sil a prostředků církev přináší chudým útěchu nejen slovy, nýbrž i skutky lásky. Tos chtěl vědět?“

„Myslím, že ano,“ přikyvl hoch a stiskl knězi ruku. Před sakristií si nasadil čepici a už se chystal rozběhnout domů, když na něho kněz zavolal: „Pojď sem ještě, Angelo! Bude-li tě příště

trápit něco takového, nač bys měl rád odpověď, tak zase přijď za mnou, platí? A nemáte—li na chleba, mohu vám pomoci.“

„Ach ne, my už si sami nějak poradíme,“ odpověděl hrdě Angelo. „Maminka by to nerada viděla, kdybychom přijímali pomoc, dokud se dokážeme užit vlastními silami.“

„Tomu se říká čest,“ dodával duchovní, „ale poslouvej, ty a Marietta chcete jít příští rok ke stolu Páně, že? Pak musíte vlastní přípravu prodělat ve svém famím kostele v Nettunu, i když je to kousek dál. Pater Girolamo z kostela sv. Michaela vám ji bude dávat. Musíte se zúčastnit dvakrát v týdu, jak jsem se informoval. V úterý a v pátek ve čtyři hodiny odpoledne.“

„To bude těžký oříšek,“ povzdechl si chlapec, „když my máme tak hrozně moc práce.“

„Víš, hochu, křesťan musí mít na paměti, že práce pro Boha a pro vlastní duši je ta nejdůležitější.“

„Však uvidíme, ono se to nějak zařídí,“ přikyvl chlapec a pak vážně kráčel odtud jako starý sedlák.

U kostelní věže čekala na něho sestřička, celá zvědavá na to, o čem jen ten kluk mohl s důstojným pánem vykládat. Angelo však proti všem zvyklostem zůstal velmi skoupý na slovo. Přece však Marietta vy cítila, že mu spadl kámen ze srdce, který způsoboval, že byl v posledních dnech tak zamlklý. Pak ji popadla také taková tichá radost, že zapoměla i na svou zvědavost.

Pokračování příště

Předjář

V době, ve které žijeme, je třeba velké skromosti a čistoty.

At' nás Bůh stojí, co chce, nikdy není drahý.

V hodině smrti sklídíme, co jsme v životě zaseli.

Sv. Don Bosko

Křesťan v Římě

Oblíbený italský herec Alberto Sordi prožil své dětství v Římě-Zátibeří

»Byly mi čtyři roky, když jsem poprvé viděl chrám svatého Petra. Narodil jsem se na Via San Cosimato a tam jsem žil se svou rodinou. Kolonáda a kopule mi

málem vzaly dech. Když si vzpomínám na první Jubileum, musím pomyslet především na tento ochranující dojem, který překročil všechno moje očekávání.»

A jaké to bylo v roce 1925, v Jubilejním roce Pia XI. ?

Řím tehdy čítal 600 000 obyvatel a Zátibeří byla vesnice. Pro mě to byl tehdy šťastný ostrov lidského tepla. Každý znal každého, a když někdo zažil něco krásného, byl to důvod radosti pro všechny; a když došlo k osudové ráně, mohl si být jistý účastí všech. Den začínal brzy ráno a končil pozdě večer a mezitím se odehrávaly různé události a »hovory«, při kterých nesměl nikdo scházet. Svátek Panny Marie Karmelské nebo Početí Panny Marie s hlučnými věřícími, kteří byli jako roj včel. Pro nás děti to byl vítaný, příjemný zážitek. A pak obligátní návštěva u baru Pasquino, kde byly zákusky se šlehačkou a čokoládou. Pro nás děti to byl ustavičný úžas, všechno budilo zvědavost a pozornost. V našich očích probouzely nejbojovnější věci neoblatelnou fascinaci.

Snad jste se tehdy na všechno díval očima dítěte..

Ne, myslím že ne. Tehdy bylo všechno mnohem lidštější. I dospělí měli ještě zcela jiný vztah k tomu sociálnímu stupni, na kterém stáli. Byla bída, ale dalo se s tím žít. Každý měl tehdy ještě respekt ke svým bližním. Když si jen vzpomenu na popeláře ze Zátibeří, pana Amanda, který byl prvním hercem v divadle La marmor, kde předváděl v neděli různá dramata. Každý všední den šlapal šest nebo více poschodí v činžáckých s pytlem na zádech a volal: *Odpadky!* A když mu někdo otevřel dveře, řekl: *»Ó pane Armando, dobrý den! Tady jsou odpadky... Co pěkného uvidíme příští neděli?«* *»Dva sirotci.«* *»Ó, to je krásné. Kláním se, pane Armando!«*

To byl popelář! A i když jim dnes říkáme »ekologický pracovník«, abychom je neurazili, nikdo to nechce dělat, protože se

cítí poníženy. Důstojnost a úcta byly tehdy něco jiného.

Tehdy jste dostával v rodině první hodiny náboženství. Vzpomínáte si na to ještě?

Můj vztah k věčnému Otci se zakládá především na výchově, kterou jsem dostal od rodičů. Cení si toho jako velkého štěstí. Moje matka byla velmi laskavá a byla pravým pramenem všeho, ale uměla být také přísná. Dodržovala důsledně nauku katolické církve, byla přesvědčenou praktikující katoličkou pro všechny v naší čtvrti, všichni ji měli rádi. Byla učitelkou základní školy, ale když přišly první děti, nechala zaměstnání. V mých očích byla jako Matka Boží, bez viny. Proto jsem ji vždy chtěl ušetřit každé starosti, a někdy jsem proto vykládal malé lži. I když jsem byl pro ni malým andílkem, přitahovalo mě to ke všemu, co bylo zakázané, a tak se stále dařilo dostat se do svízelných situací.

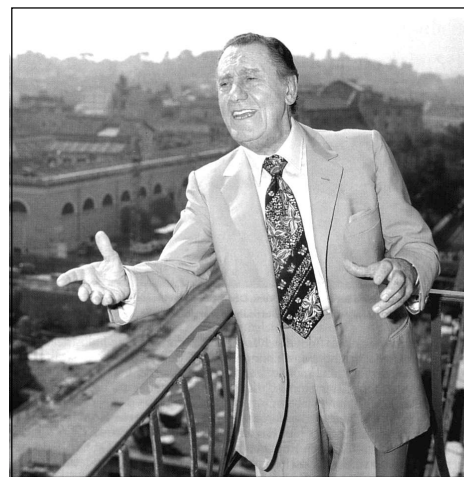
A kdy jste přišel poprvé do styku s Církví?

Již jako malé dítě jsem začal navštěvovat katolický kroužek v naší čtvrti a to, co jsem se tam v katechismu naučil, dodnes uvádím do života. Navštěvuji bohoslužby, chodím ke zpovědi, věřím v dogmata, za to se nemusí nikdo stydět. Věřit je krásné, a nevěříme, když přespříliš přemýšlíme. Já jsem křesťan a celý život jsem byl přesvědčen, že křesťanství je pravdivé. Co většího než je bychom ještě mohli vymyslet?

Jistě nejsem žádný světec, ale na to máme zpověď... Náš náboženský život doprovázejí stále zpovědi: kněz ti odpustí, a ty se dopustíš znovu stejné viny, jdeš opět ke zpovědi a umiňuješ si, že už nepodlehneš. A pak jsi opět jako svatý. Důležité je být čestný a nepodvádět věčného Otce. Protože na co nemyslíš ty, na to on myslí. To mě naučil katechismus, a to byla léta, kdy se člověk musel jít vyzpovídat, že se díval na představení varieté...

Jak se v průběhu let měnil vztah lidí k Petrově církvi?

Církev hrála v tomto městě vždy významnou roli. Úpadek Říma postihuje i Církev. My

Římané jsme se vždy cítili něčím větším než poddanými papeže, krále nebo Mussoliniho, který ihned a ne bez důvodu uzavřel s Církví konkordát. Cítili jsme se vždy spíše poddanými velké monarchie a byli jsme velmi pyšní na to, že zde máme papeže. V tom jsme tak trochu ovlivnili i ostatní Italy.

Jako herec jste oblékl také talár a představoval osoby, které byly někdy opravdu zbožné, ale jiný vůbec ne...

Ukazoval jsem vždy lidi takové, jací jsou, s jejich chybami i s jejich dobrými stránkami. Díky mým pozorovacím schopnostem se mi vždy dařilo přivést lidi ke smíchu...

A jaké charaktery vás dnes zajímají v Církvi?

Církev dnes v tom směru nabízí málo. Jednak proto, že kněží se stále více přizpůsobují, žijí jako druzí, nosí normální oděv, dokonce se už stydí nosit na krku kříž (pak se ovšem nemůžeme divit, že se normální věřící stydí na veřejnosti poženat), a také proto, že lidé se identifikují jen s papežem... není tu jiných známých postav. Tento papež jakoby všechno soustřeďoval na sebe, ne že by chtěl hrát divadlo, ale on to opravdu nemá lehké. Musel toho mnoho prožít: stříleli po něm, pak upadl a oni mu to dobře nespravili... i on je jen z masa a kostí. A když pomyslíme, že kdysi chodil plavat... chtěl se vyrovnat těm, kteří sportují, a udržet se ve formě, ale najednou spadla klec smůly. A přece to táhne dále. Otevřel svatou vránu, a stálo jej to hodně náhaly a teď, když představuje utrpení, je našemu srdci ještě bližší. A na druhé straně jsme pyšní na to, že jsme poznali muže, který představuje takového papeže. On škrtnl jako lež římské přísloví »mám se jako papež«, protože u něho to zcela jistě neseďí, je ten nejužší...

Kterého papeže jste měl nejraději?

Jana XXIII. Poznal jsem Roncalliho ještě jako patriarchu v Benátkách, když jsem

Poselství Jana Pavla II. k Světovému dni turismu

Velké jubileum, kterým začíná nové tisíciletí, představuje čas milosti, která osvěcuje život Církve. Je to prozíratelnostní příležitost k hluboké obnově věřících, opětovná výzva, aby se vrátili k pramenům evangelia. Tato výzva se týká celé církevní skutečnosti v každé její aktivitě, předmětu a perspektivě. V tomto duchu se mají křesťané dívat také na Světový den turismu, který se slaví 27. září. Když se budu dívat na turismus ve znamení jubilejního setkání, budu se snažit najít zde motivy pro důkladnější obnovu podle evangelia vzhledem k očekávání a výzvam přítomné doby.

Jubileum, které znovu připomíná ústřední událost lidských dějin, stává se pro křesťany prozíratelnou příležitostí k vynášení víry a evangelizaci v pevném přesvědčení, že vtělení Božího Syna a spása, kterou způsobil svou smrtí a zmrtvýchvstáním, představují pravé kritérium k posuzování časných skutečností i pozoruhodných projektů, které mají lidský život udělat více lidským (srov. Incar. mysterium 1).

Z tohoto pohledu bych chtěl nabídnout několik úvah, které mohou pomoci k lepšímu pochopení hodnoty významné každoroční připomínky, pro kterou Světová organizace pro turismus stanovila letos podnětné téma: »Technologie a příroda: dvě výzvy pro turismus na úsvitu 21. století.«

Jubileum je velká duševní zkušenost osobní i společenská. Do jejího středu spadá vnitřní setkání věřícího s milosrdným Bohem, který v Kristu, jediném Spasiteli každého člověka i celého lidstva, mu otevírá svoji otcovskou náruč. Ale Jubileum je také společným setkáním mezi věřícími, kteří jsou povoláni, aby šířili Kristovo poselství v různých skutečnostech světa, který se dnes díky rozvoji moderních technologií stává stále více interkomunikativním.

Příroda a technologie představují dvě základní pole, na kterých současný člověk zjišťuje, že může vyjádřit své možnosti ve shodě s příkazem Stvořitele, který svěříl vesmír do jeho rukou (srov. IV. eucharistickou modlitbu). A Jubileum chce přimět věřící, očistěné setkáním s Pánem, aby získali nové nadšení pro uskutečnění tohoto poslání ve světě. To vyžaduje trvalou pozornost ke skutečnosti kosmu, k vývoji dějin, ke konkrétnímu životu jednotlivců i národů. Všude musí dospět spásonosná zvěst o Kristu, protože, jak připomněl II. vatikánský koncil, »jde o záchranu lidské osoby a obnovu lidské společnosti« (DS 3). To je trvalá objektivita, která vede kroky Církve a oživuje její trvalé úsilí pro šíření světla evangelia do všech oblastí lidské existence.

V této souvislosti se slavení Světového dne turismu nabízí jako vhodná příležitost k úvahám o možnostech, jaké turismus nabízí pro evangelizaci. To se týká nejen těch, kteří se věnují turistickým aktivitám jako zvolené profesi, nebo kteří mu věnují podstatnou část svého volného času, ale také těch, kteří žijí v turistických lokalitách a tvoří součást křesťanských společenství, která jsou ve stálém styku s poutníky a turisty.

Technologie a příroda jsou dvě významné výzvy pro turismus naší doby. Vedou nás k tomu, abychom si znovu uvědomili některé jejich významné aspekty a pastorační možnosti, které se v nich vynořují. Turismus stále mění svou tvářnost pod tlakem nových životních modelů. Čas »odpočinku« se stává stále více příležitostí k cestování a kulturním prázdninám. Roste rozšířená touha »znovu objevovat« přírodu a »stouha« po novém poznání a nových zkušenostech. S použitím moderních možností, které nabízí technologie, je možno

uskutečňovat nové styky, rodinné a společné cesty, výměny mezi osobami, zvláště mladými, různých měst a národů.

Turismus právě díky těmto rostoucím možnostem vyvolává některé úvahy, které se stávají také poselstvím Velkého jubilea. Chtěl bych se věnovat dvěma aspektům jubilejního putování: setkání s Kristem a společným sdílením, která může turismus podpořit. Je-li turismus oživen jubilejním duchem, může se stát prozíratelným prostorem pro setkávání a vzácnou příležitostí k solidaritě.

Je především prostorem k setkávání. V Jubileu Církve hlásá, že Bůh před dvěma tisíci lety přišel jako osoba, aby mluvil o sobě s člověkem a ukázal mu život, jakého může dosáhnout (srov. TMA 6). Tehdejší božská iniciativa dále rozvíjí svou působnost i dnes způsobem přiměřeným člověku všech dob, tedy i našich současníků, aby mohli osobně zakusit přítomnost Krista ve své vlastní historii.

Prostorem, ve kterém má své místo toto setkání, je především slavení svátostí smíření a Eucharistie. V těchto svátostech totiž je celý život, který nachází svůj význam a svou orientaci ve světle pramenícím z víry. Prázdniny a cesty mohou být z tohoto hlediska příhodnou dobou k zaplnění mezer v lidstvu i ve spiritualitě.

Přál bych si, aby turismus byl vždy příležitostí k užitečným setkáním: k setkáním s Bohem, který nám ve stvoření i v lidských dílech ukazuje svou lásku a svou prozíratelnost; k setkáním se sebou samým v mlčení, v rozjímání a vnitřním naslouchání; k setkáním s druhými, aby se utvářelo pokojné soužití mezi osobami i mezi národy.

Turismus je navíc příležitostí k solidaritě. Svou výzvou k vnitřnímu obrácení a k smíření s bratry vyzývá Jubileum věřící a lidi dobré vůle, aby nastolili společenský řád založený na milosrdenství, spravedlnosti a pokoji.

Nabádá, abychom přijali vědomí odpovědnosti, jakou máme všichni vůči přírodě i vzhledem k situaci bídy a vykořisťování, v jaké se nachází bohužel tolik osob a tolik zemí světa.

Poselství Jubilea tak nutí poutníky a turisty, aby měli zrak schopný »vidět« skutečnost a nešetřovali pouze na povrchu věcí, zvláště když mají příležitost navštívit místa a situace, kde žije lid v překerných lidských podmínkách a kde aspirace na stejný rozvoj je vážně ohrožena faktory nerovnováhy prostředí a strukturální nespravedlností.

Turismus, který nyní nabývá mezinárodních rozměrů, může se stát cenným přínosem pro kulturu solidarity a k podpoře mezinárodní spolupráce, k jaké povzbuzuje Jubileum (srov. Inc. myst. 12). Více než šest set milionů lidí, kteří cestují ročně mezi jednotlivými národy, mohlo by přetvořit turismus na faktor prvořadého významu pro utváření světa otevřeného spolupráci mezi všemi díky vzájemnému poznávání a přímému prožívání různých skutečností.

Přeji ze srdce, aby Světový den turismu v tomto jubilejním roce pomohl odpovědným lidem a činitelům turismu, věřícím a osobám dobré vůle, jednotlivcům i společenstvím, aby si uvědomili výzvy a možnosti, které nabízí tento tak široký pohyb osob.

Vyjadřuji své ocenění těm, kteří pracují v tomto sektoru, za přínos nabídnutý k zhodnocení volného času a k rozvoji přátelských vztahů mezi osobami a národy. Děkuji zvláště pastoračním pracovníkům, kteří vydávají všechnu svou energii, aby evangelium postupovalo také toto zvláštní pole lidské existence.

Pro všechny vypořuji přítomnost Marie, Hvězdy evangelizace, a každému uděluji ze srdce zvláštní požehnání, zánuku trvalé přízně.

Jan Pavel II., Castel Gandolfo
29. července 2000

Dominus Iesus

Kongregace pro nauku víry zveřejnila z příkazu Jana Pavla II. dokument *Dominus Iesus*, který odmítá náboženský pluralismus a zdůrazňuje postavení Krista a katolické církve.

Pluralistická náboženská filozofie, která se rozšířila v poslední době, je v tomto dokumentu jednoznačně odmítnuta, protože zpochybňuje jedinečnost Ježíše Krista a přisuzuje mylně všem náboženstvím takřka rovnocenný status při zprostředkování spásy. Dokument zdůrazňuje postavení katolické církve, která je jediná, ve které Kristova církev žije ve své plnosti. S křesťanskou vírou jsou neslučitelné všechny názory, které jakkoliv zamlžují konečnost a jedinečnost Kristova zjevení. Děje se tak v případech, kdy se hovoří o Kristově zjevení jako o neúplném a vyžadujícím doplnění. Dokument prohlašuje: Ježíš Kristus není pouze historická postava, která zjevila to, co je božské, která však musí být doplněna jinými spásitelskými postavami. Ježíš Kristus je naopak věčné Slovo, které se stalo člověkem. On je Vykupitel a Prostředník pro všechny lidi. Existuje pouze jeden jediný řád spásy jednoho a trojjediného Boha, který se sdělil lidem jednou provždy v tajemství vtělení, smrti a zmrtvýchvstání Božího Syna. Kristus sám je v Církvi přítomen. Je

s ní nerozlučně spojen. Tak jako je jen jeden Ježíš Kristus, je jen jedno jediné Kristovo mystické tělo. Podle pevného přesvědčení katolické církve je toto Kristovo tělo uskutečněno v katolické církvi, i když s ní Kristus není identický. Katolická církev může jako církev uznat jen ta křesťanská společenství, jejichž biskupové mají apoštolskou posloupnost a která mají plnou skutečnost Eucharistie. Jako »sesterské« se mohou označovat pouze pravoslavné církve.

Tím se nepopírá, že i mimo katolickou církev mohou existovat různé prvky pomáhající ke spáse. Jak Kristova spása může být zprostředkována i v jiných náboženstvích, musí teologové teprve promyslet.

Dokument vyvolal negativní reakce především v protestantské oblasti. Její představitelé se domnívají, že se tím zastavuje pokrok ekumenismu. Ve skutečnosti je tomu naopak. Ekumenismus nemůže dosáhnout cíle, pokud se nevyjasní plnost pravdy. Jako krok zpět může tento dokument chápat pouze ten, kdo přeceňoval dosavadní výsledky. Dialog s jinými náboženstvími může vést k cíli jedině tehdy, když se tímto náboženstvím přizná to, co v nich představuje semena pravdy, ale současně se nezamlčí nic z plnosti pravdy katolické víry.

—rect

Nabídka mariánských duchovních cvičení 2. pol. roku 2000

Vedení cvičení: P. ing. Stanislav Weigel, Nad Bertramkou 10, 150 00 Praha 5, Smíchov, tel.: 02/515 665 89

Svatý Hostýn, 20. 10. – 22. 10., „Panna Maria – Znamení času“

Místo konání: Exerciční dům, Svätý Hostýn 115, 768 51 Bystřice pod Hostýnem, tel.: 0635/381 693
Zahájení: v pátek 20. 10. v 18.00 hod.

Ukončení: v neděli 22. 10. ve 13.00 hod.

Přihlášky: v místě konání

Králíky, 27. 10. – 29. 10. 2000, „Panna Maria – Znamení času“

Místo konání: Poutní dům Králíky, Hora Matky Boží, 561 69 Králíky, tel./fax: 0446/631 178
Zahájení: v pátek 27. 10. v 18.00 hod.

Hradec nad Moravicí, 17. 9. pouť na Slezskou Kalvárii, začátek ve 14.00 hod. Křížová cesta bude zakončena děkovnou mší sv. a díkůvzdáním našemu Pánu za všechny milosti získané na tomto posvátném místě pro celý slezský kraj v uplynulých staletích.

Kristus – naše svoboda a základ nového lidstva

Svědectví mladých o vigílii 15. světového dne mládeže v Římě

Svatý otče, jmenuji se Maria Aurora, jsem z Rumunska a patřím k řeckokatolické církvi, k jedné východní katolické církvi byzantského ritu, která byla postavena mimo zákon nařizujícím Stalina v roce 1948.

Kolik utrpení, bolesti, kolik vězňení způsobilo toto nařízení... dočas nám o tom pološepem vyprávěli naši rodiče.

Moje maminka mi od dětství vštěpovala katolickou víru. Nemohla jsem však pochopit, proč nechodíme do kostela, proč jsem také já nemohla říct »jáme církve« a proč posloucháme mši svatou přenášenou vatikánským rozhlasem s uchem přitisknutým k rádiu, protože to nikdo nesměl vědět. Bylo mi sedm let, když jsem byla na tajné liturgii sloužené knězem, který právě vyšel z vězení, kde si odpykával trest za to, že je »nepřítel lidu«.

Na univerzitě jsem se setkala se skupinou dvaceti studentů, se kterými jsme sdíleli stejné náboženské ideály. Často jsme se tajně setkávali při modlitbě v bratrském společenství a zapomínali při tom, že naše přesvědčení je nebezpečné pro režim, který si chtěl podřídit celou lidskou osobu, duši i tělo.

Jednoho dne nás tajná policie odhalila a dostali jsme se do situace, že nikdo z nás nesměl nadále navštěvovat žádný typ univerzitního studia v naší zemi. Byli jsme ale příliš mladí a cítili jsme se opravdu svobodní v Kristu. V té době jsem se účastnila jednoho tajného kněžského

svěcení, které proběhlo v skromném bytě našeho biskupa. Dveře byly zavřené, okna zatažená, přítomny byly pouze čtyři osoby: biskup, jedna tajná řeholní sestra, novokněz a já. Tato událost mě hluboce oslovila a změnila můj život: moje Církev existovala, měla své kněze, a i když nemohla vystupovat na veřejnosti, byla svobodná sama v sobě, v Kristu.

Kvůli zákazu studia na univerzitě se každý z naší dvacetičlenné skupiny zařadil do života společnosti a pokračoval ve své »tajné« cestě víry. Také já jsem žila svou víru a setkávala jsem se každý den po práci se svými přáteli. Při každém slavení mše svaté se v našich srdcích mísil strach s radostí. Vše probíhalo v tichosti, zpěvy jsme šeptali, odpovídali tlumeným hlasem, všichni oblečení velmi prostě, jako na obyčejnou návštěvu. Během mše svaté jsem se však cítila svobodná. Kristus už nemůže být spoutaný. Byl to On, kdo nás sjednotil.

Dnes po zhroucení tohoto režimu si ale bolestně uvědomuji, že je před námi ještě veliký kus cesty k dosažení proměny našich srdcí a ke změně naší

staré mentality, což je velmi obtížné. Jsem však přesvědčena, Svätý otče, že mladí lidé budou stále ochotni otevírat brány svých životů Kristu a bližním, aby vytvořili také v našem Rumunsku budoucnost solidarity, pravdy a vzájemného sdílení; budou ochotni opustit podezíravost s cílem žít konečně ve svobodné, usmířené společnosti.

Zita - služebná

Narozena: kolem r. 1212 v Monsagrati, Itálie. Zemřela: 27. dubna 1272 v Lucco, Itálie. Patronka domácích zaměstnanců, hospodyň, poslíčků.

Zita dává kožíšek, který si vypůjčila od svého pána, mrzoucímu žebrařkovi, aby vydržel na bohoslužbách. Po mši svatě muž zmizel. Po několika hodinách se vrátil, přinesl Zitě plášt' a dal se poznat jako Ježíš Kristus. Tak vypráví legenda.

(Převzato z V. Schaubert, H. M. Schindler: Rok se svatými. Kamelitské nakl., 1994)

V kostele San Frediano v toskánském městě Lucco odpočívá neporušené tělo Zity z Monsagrati. V trojlodní bazilice, v níž jsou pochováni také Frigidian a Richard z Wessexu, našla poslední místo svého odpočinku i Zita. Skoro padesát let sloužila s největší pokorou v domě rodiny Fatineliovy. Budova se ukazuje v Lucco dodnes.

Doera chudé rodiny zemědělského dělníka, narozená kolem r. 1212 v Monsagrati u města Lucca, přišla ve dvanácti letech do vznešeného domu Fatineliovů v Lucco a od prvního dne musela trpět za nesnesitelných podmínek. Děti toho domu ji škádli, paní byla panovačná, otec rodiny prchlivý a krutý. Avšak svou laskavostí a tichostí si Zita nakonec během let získala celou rodinu. Snášela nejtvrďší rány, protože ve své pevné víře byla jista, že tyto zkoušky pro ni vybral Bůh.

27. dubna 1272 zemřela Zita, oplakávána rodinou Fatineliovou a mnoha lidmi, kteří obdivovali ctnostný život této služebné. Papež Inocenc XII. potvrdil r. 1696 její úctu. Vedle Notburgy je Zita především v Itálii dodnes uctívána jako patronka poslíčků, hospodyň a domácích zaměstnanců.

Služebná Zita bývá zobrazována v jednoduchých šatech. Skoro vždycky má u sebe svazek klíčů, někdy i tři bochníky chleba nebo květiny, které se mění v chléb, nebo modlitební knížku.

Duchovní správa u P. Marie Pomocné u Zlatých Hor vás zve na mezinárodní 5. POUŤ TŘÍ NÁRODŮ,

kteřá se bude tradičně konat v sobotu 23. září 2000 na téma „S Kristem a Marií včera, dnes i na věky“

Program: od 10.00 hod. písně, modlitby a svědectví z českého, polského a německého prostředí. Ve 12.00 hod. mše sv., koncelebrovaná biskupem Lobkowiczem, biskupem Kopicem z Polska a P. Angelusem v Waldstein z Německa. Odpoledne adorace a koncerty. Přijďte se společně modlit za duchovní jednotu a přátelství národů žijících po generace vedle sebe v srdci Evropy! Informace na tel. 0645/42 59 16.

Děkanství Svitavy nabízí trvalé **útočiště pro svobodné maminky s dětmi** na venkovské faře v Hradci nad Svitavou (nedaleko od Svitav). K dispozici dvůr, zahrada, na faře prostorné místnosti, kaple, koupelna a především společenství. Nabízí se soužití na způsob komunity – společná modlitba, nenáročný život v prostotě a jednoduchosti v duchu sv. Františka a Panny Marie. Kontakt: Děkanství Svitavy, Školní 14, 568 02 Svitavy, tel: 0461/530 877, 0603/830 087

Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, pros za nás Boha...

Svatováclavská pouť mládeže na Chlumku v Luži - neděle 1. října 2000
Hlavní body programu pouti: 9.30 – mše sv. (Mons. D. Duka OP), 10.30 – přednáška na téma „Poznání svého životního partnera“ (Ing. L. Traxler). Zpěvník Hosana či Cantate vezmi s sebou!

Liturgická čtení

Neděle 17. 9. – 24. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 50,5-9a
Ž 116(114), 1-2.3-4.5-6.8-9 Očp.: 9
2. čt.: Jak 2,14-18
Ev.: Mk 8,27-35

Pondělí 18. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 11,17-26.33
Ž 40(39), 7-8a.8b-9.10.17 Očp.: srov. 1 Kor 11,26b
Ev.: Lk 7,1-10

Úterý 19. 9. – nez. pam. sv. Januária

1. čt.: 1 Kor 12,12-14.27-31a
Ž 100(99), 2.3.4.5 Očp.: 3c
Ev.: Lk 7,11-17

Středa 20. 9. – památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: 1 Kor 12,31-13,13
Ž 33(32), 2-3.4-5.12+22 Očp.: 12b
Ev.: Lk 7,31-35

Čtvrtek 21. 9. – svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1-7.11-13
Ž 19(18), 2-3.4-5 Očp.: Řim 10,18b
Ev.: Mt 9,9-13

Pátek 22. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 15,12-20
Ž 17(16), 1.6-7.8+15 Očp.: 15b
Ev.: Lk 8,1-3

Sobota 23. 9. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: 1 Kor 15,35-37.42-49
Ž 56(55), 10.11-12.13-14 Očp.: srov. 14c
Ev.: Lk 8,4-15

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	17.9.	18.9.	19.9.	20.9.	21.9.	22.9.	23.9.
Antifona	1136	1150	1166	1692	1673	1213	1666
Žalm	784	783	783	786	786	784	783

Ranní chvály:

Hymnus	1136	1151	1166	1693	1673	1213	1666
Antifony	1137	1151	1167	1183	1674	1214	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	813	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1170	1693	1674	1217	1668
Antifona k Zach. kantiku	715	1155	1170	1694	1522	1218	1669
Prosby	1140	1155	1171	1694	1675	1218	1655
Záv. modlitba	716	1156	1521	1522	1522	1218	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	1141	1156	1172	1187	792	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1334
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1676	1221	1336
Záv. modlitba	716	1159	1175	1191	1522	1222	1336

Nešpory:

SO

Hymnus	1132	1145	1160	1176	1698	1685	1223	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1678	1224	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1678	1224	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1180	1701	1680	1226	810
Ant. ke kant. P. M.	715	716	1164	1180	1701	1523	1227	716
Prosby	1135	1149	1165	1180	1702	1681	1227	811
Záv. modlitba	716	716	1165	1521	1522	1522	1227	717
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1262	1238

MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

John Powell SJ: NAPLNO ČLOVĚKEM

Být plně člověkem – to je úkol pro všechny lidi bez rozdílu. Autor v publikaci zdůrazňuje, že k dosažení změny kvality lidského života je nutná změna osobního vnímání člověka, především způsobu pohledu na sebe sama. Každý, kdo chce dosáhnout plnosti života, může najít na stránkách této knihy inspirativní myšlenky.

Cesta, brož., 110 x 190 mm, 136 stran, 79 Kč

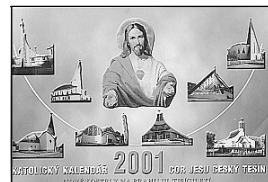
důvodů je uveden většinou text pouze první sloky. Všechny doprovody jsou hratelné i bez pedálu, rozpětí sopránů s altem a tenorů s basem nepřesahuje rozsah oktávy. Pro snazší hratelnost jsou některé písně transponovány níž, než uvádí Kancionál.

Gloria, pevné desky, A4, 160 stran, 260 Kč

KATOLICKÝ KALENDÁŘ 2001 – Nové kostely na prahu III. tisíciletí

Stolní kalendář s barevnými fotografiemi nově postavených kostelů v České republice. Barevné sloupce označují liturgickou barvu pro jednotlivé dny v roce.

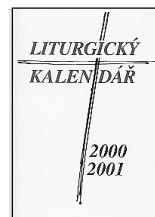
Cor Jesu, 52 Kč

LITURGICKÝ KALENDÁŘ 2000/2001

Uspořádal ThDr. Jan Matějka. Pohyblivé svátky, prosebné dny, první pátky v měsíci, schémata denní modlitby církve, kalendárium. Tyto a mnoho dalších informací vytvářejí dnes už klasickou pomůcku pro kněze, kostelníky a vůbec všechny, kdo chtějí mít dobrý přehled o liturgickém životě církve.

Katolický týdeník, brož., A6, 250 stran, 46 Kč

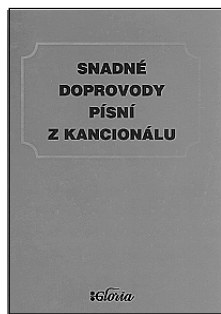
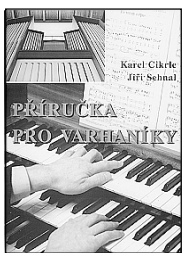
Karel Cikrle, Jiří Sehnal:

PŘÍRUČKA PRO VARHANÍKY

Příručka byla vytvořena prostým seřazením tří učebních textů, které vznikly hlavně pro potřeby studentů různých hudebních škol a účastníků kurzů chrámových hudebníků pořádaných jednotou Musica sacra, v případě Liturgiky i pro účastníky brněnských katechetických kurzů.

Publikace má tři části – Liturgika, Liturgická hudba (autor K. Cikrle) a Stručný přehled dějin katolické chrámové hudby (J. Sehnal).

Gloria, 2. vydání, brož., 162 x 229 mm, 196 stran, 120 Kč

Jiří Plhoň: SNADNÉ DOPROVODY PÍSNÍ Z KANCIONÁLU

Soubor snazších varhanních doprovodů určený především samoukům a začátečníkům, zejména z řad školní mládeže. Z úsporných

Upozorňujeme na prodejnu v Praze, v níž můžete zakoupit také tituly vydané v Matici cyrilometodějské s. r. o. Prodejna se jmenuje PRO ECCLESIA CATHOLICA a nachází se v Ječné ulici č. 4, ob dva domy vedle prodejny Charity, Praha 2, tel. 02/24 92 15 01.

Placeno předem
706 035

Novinové vřplátne

Odesílatel:

SVĚTLA – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Cernochova 7 – IČO 533866. Thiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcidiecézního úřadu v Olomouci č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídný a mravní. Neznamená to však, že vydávatel smláleni se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Průběžně redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevýžadane nezveřejňujeme příspěvky neruční. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.lincet.cz; http://www.ova.lincet.cz/ svetlo). Registrace MK ČR 7225. Podáváni novinych zasiliek povoleno oblastní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEKTY VYŘI-ZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávane novinych zasiliek povolené SR, s. p. ZSR Bratislava, č. j. 3335-ORC zo dňa 21. 5. 1996.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1